בעזרת השם יתברך

גליון

באור החיים

פרשת וירא תשפ"ז

גליון תתק"ג

יוצא לאור ע"י

אילוד

מסידי

טאהש

הגליון נתנדב

לע"נ הרה"ח ר' **מרדכי יודא לייב** בן ר' **אהרן** ע"ה
האלפערין
נתנדב על ידי בני משפחתו החשובה
יארצייט ביום כ"ג חשון - ג' חיי שרה הבעל"ט

פרנס פעולות האיחוד

לחודש חשון

ידידינו היקרים **משפחת וויינבערגער** שיחי'
לע"נ חותנם הרה"ח מוה"ר **צבי ארי'** בן ר' **ישראל** ע"ה
נפטר ביום ט"ז חשון תשפ"ו לפ"ק

נא שלא לקרותו בשעת התפלה וקריאת התורה

זכר צדיקים לברכה

כ"ב חשון	הרה"ק רבי דוד שלמה בן רבי יחזקיאל זי"ע - ערבי נחל	תקע"ד
כ"ג חשון	הרה"ק רבי יהוסף בן רבי צבי הלוי זי"ע - מ'קאסאן - בני שלשים חתנ"ן רבינו השרף זי"ע	תר"ע"ב
כ"ה חשון	הרה"ק רבי נפתלי בן רבי אלעזר זי"ע - מליזענסק	תקצ"ט

זכר חסידים לברכה

כ' חשון	הרבנית הצדיקת רבקה בת הגה"צ רבי חיים שלמה הלוי ע"ה טירנויער א"ח הגה"צ רבי יהודה זצ"ל אב"ד שומרי שבת - ונכדת רבינו הסב"ק זי"ע	תשנ"ו	ביה"ח ניו דזערסי (קאסאן)
כ"א חשון	הרב החסיד ר' ישעי' בן ר' משה יצחק ע"ה פיש	תשס"ט	הר המנוחות בירושלים עיה"ק
כ"ג חשון	הרב החסיד ר' מרדכי יודא לייב בן ר' אהרן ע"ה האלפערין	תשס"ט	ביה"ח ווינניץ מאנסי
כ"ג חשון	הרבנית הצדיקת פיגא רבקה ע"ה בת הרה"צ רבי יחזקי' יעקב שליט"א פיש א"ח חבר האדמו"ר מזידיטשוב פרעמיסלא שליט"א	תשפ"ו	ביה"ח ניו דזערסי (האדאס)
כ"ד חשון	הרב החסיד ר' יעקב בן ר' שלמה הכהן ע"ה כ"ץ מחותנו של רביה"ק זי"ע	תשס"ח	ביה"ח דקריתינו הקדושה
כ"ד חשון	הרה"ג ר' משה יהודה לייב בן הגה"צ רבי יחיאל מיכל ז"ל ליעבערמאן אב"ד בעסערמין	תשע"ו	ביה"ח דקריתינו הקדושה
כ"ה חשון	הרב החסיד ר' אהרן שאול בן ר' אברהם יצחק ע"ה סאנדעל	תשפ"ד	ביה"ח בקרית יואל
כ"ו חשון	האשה החשובה מרת פיגא בת ר' אליעזר ע"ה גאלדבערגער אשת הרה"ח ר' אלכסנדר הי"ו	תשפ"ה	ביה"ח בקרית יואל

תהא נשמתם צרורה בצרור החיים

קול איחוד מקושר סון איבעראל
718.451.TOSH | 514.500.TOSH

718.451.8674 - 514.500.8674
0.333.015.0715 - 079.704.0074

קולו בקודש מרביה"ק זי"ע | דברות
ושיחות קודש מרבינו שליט"א | דרשות
| שיעורים | חבורות | מעמדים | מאורעות
| מודעות | שמחות | אינטערווי'ס |
מזון הנפש | עזר לתושבים | מעמבער
אפטיילונג | ואטהר ואתקדש | קהילות
ומוסדות | פרנסה ביחד | ועוד

נוצא לאור ע"י
אילוד
חסידי טאהש

P: 718.451.8674 #80 F: 845.610.8674
11 VAN BUREN DR. #205 MONROE N.Y. 10950

פילצאליגע פראיעקטן צו פאראייניגן און סערווירן אנשי שלומינו

גליון באור החיים | להתאחד בחורי טאהש | קול
איחוד טאהש | חברה ש"ס | מתאחדת בלעטל |
טעלעפאון ביכל | פרנסה ביחד | ולויים בדוכנם

די לעצטע געלעגנהייט אריינצושיקן בריוון,
מודעות, און מזל טוב'ס פארן גליון, איז:

מיטוואך 12:00 מיטאג

באור פני מלך

פניני עבודת עבדה על פרשת השבוע

כדי לראות נביאת השם בהקיץ צריך לקבל ולטהר גופו מכל וכל

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל כחום היום.

כבר הוקשו בזוה"ק (צ"ח ע"א) למה כתיב וירא אליו ה', ולא נזכר שמו כמו בפרשה דלעיל דכתיב וירא ה' אל אברם.

ויבואר על פי מה שאמרו ח"ל בפרקי דרבי אליעזר (פכ"ט) בוא וראה כוחה של מילה, שעד שלא נימול אברהם היה נופל על פניו, ואח"כ אני מדבר עמו, שנאמר ויפל אברהם על פניו, עכשיו שנמול הוא יושב ואני עומד, שנאמר והוא יושב פתח האהל וגו'.

והענין זה מבואר בספרים הק' על פי מה שמצינו בפרשת בהעלותך שאמר הקב"ה לאהרן ומרים (במדבר יב, ו-ח), "אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו, לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא, פה אל פה אדבר בו, ומראה ולא בחידות", פי' כי בכל הנביאים מצינו שלא יכלו לראות הנבואה בהקיץ, עד שנפלו על פניהם, כי אף שכבר זיככו גופם עד שזכו למראה הנבואה, אעפ"כ עדיין לא נזדכך גופם מכל וכל, וכח הגופני שלהם עדיין היה מעכב את גילוי אלקות עליהם כראוי, לכן הוצרכו להתבטל ממעמדם וליפול על פניהם, ואז יוכלו לקבל הנבואות, אבל משה רבינו ע"ה אב לכל הנביאים, הוא זכה לזכך חומר גופו מכל וכל, ולהפכו לצורה רוחניות, לכן זכה להתגלות הנבואה גם בעמדו בהקיץ.

ובזה יובנו דברי חז"ל בפרקי דרבי אליעזר, כי עד שאברהם אבינו לא קיים מצות מילה, היה צריך ליפול על פניו, מפני שעד אז עדיין לא נזדכך גופו בשלימות, ועל ידי מצות מילה נזדכך גופו בשלימות, על כן מעתה שוב לא הוצרך גופו להתבטל כדי לזכות להתגלות ה' אלא זכה להתגלות הנבואה בהקיץ.

ובזה יתורץ למה כתיב וירא אליו ה', ולא וירא ה' אל אברהם, על פי מה שכתב האריז"ל כי שמו של האדם שנקרא בו, הוא חלק שורש נשמתו וחיותו למעלה, ולכן עד עתה כתיב וירא ה' אל אברהם, כי לא התגלה ה' אלא אל שמו בלבד, דהיינו אל כח הנשמה שבו, אבל עכשיו אחר שכבר קיים מצות מילה, וגופו נזדכך מכל וכל, כתיב וירא "אליו" ה' היינו אליו ממש, כמו שהוא עם גופו הגשמי, ולא אל שורש נשמתו בלבד.

(עבר"ע דב"ק וירא)

קברי צדיקים אינן מטמאים

ואנכי עפר ואפר.

איתא במדרש (ב"ר מ"ט י"א) אמר הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה, חייך, אתה אמרת ואנכי עפר ואפר, חייך שאני נותן לבניך כפרה בהם, שנאמר 'ולקחו לטמא "מעפר" שריפת החטאת, ואסף איש טהור את "אפר" הפרה'.

הרי דאפר הפרה היה מעורר את לב האדם שיבטל ויכניע את גופו החומרי, בבחינת אנכי עפר ואפר, שהגוף יהיה בטל באין אל רצון הנשמה, וממילא נטהר מטומאת המת, כי כח טומאת המת לא באה עליו, אלא על ידי שנתגברה בקרבו זוהמת הגוף על נשמתו.

ולכן אמרו חז"ל דקברי צדיקים אינן מטמאין כי הצדיקים מכניעים חומר גופם מכל וכל בבחינת ואנכי עפר ואפר, לכן אף במיתתם אינו שולט בהם כח החיצונים והטומאה.

(עבר"ע דב"ק חקת)

שביבי אש

קורצע טורעפליכע טייטשן מתורתו של ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעוועב"י

משפטי ה' אמת, אויב מען ווייסט אז אלעס וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט און ריכטיג, צדקו יחדיו, שטומט שוין אלעס און מען האט נישט קיין קשיות. (שפת"ק תבוא ב')

דער הייליגער רבי זאגט

ילקוט אמרים מכ"ק רביה"ק זי"ע מלוקט מספרי דבי רב - באידיש

עס ווערן נשפע השפעות פאר כלל ישראל לויט וויאזוי די מעשים זענען

ותאמר שרה צחוק עשה לי אלקים כל השומע יצחק לי, זאגט רש"י הק', ומדרש אגדה הרבה עקרות נפקדו עמה, הרבה חולים נתרפאו בו ביום, הרבה תפלות נענו עמה ורב שחוק היה בעולם.

דארף מען פארשטיין פארוואס דוקא יעצט זענען די תפילות נתקבל געווארן און די עקרות זענען נפקד געווארן.

און די ענין אין דעם איז, ווייל ס'איז ידוע אז אברהם איז מדת החסד, אהבה, און יצחק איז מדת הגבורה, יראה, קומט אויס אז יעצט ווען יצחק איז געבוירן געווארן זענען נשלם געווארן ביידע מדות יראה ואהבה, און עס שטייט אין זוה"ק (דף כ"ה) אוריימתא ומילולא דאיהו בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא, פארדעם יעצט ווען עס איז נשלם געווארן ביידע מדות אהבה ויראה זענען די תפלות נתקבל געווארן, און חולים זענען נתרפא געווארן, און הרבה עקרות נפקדו עמה, ווייל דורך די ביידע מדות זענען אלע תפילות ארויף.

און די צוויי מדות זענען די שלימות פון אלע מדות, ווייל אלע אנדערע מדות זענען ענפים פון זיי, תפארת איז התמזגות פון יראה ואהבה, און נצח איז א ענף פון מדת החסד, און הוד איז א ענף פון מדת הגבורה, און יסוד איז כולל אלע מדות, און מלכות איז מקבל די שפע פון אלע מדות און איז עס משפיע ווייטער אין אלע עולמות.

און מיט דעם וועט מען פארשטיין די ענין פון די שמחה וחדווה רבה וואס איז געווארן דעמאלטס אין די וועלט, ווייל ווען מען פירט זיך דא אונטן מיט די מדות שבלב, איז מען מעורר מיט דעם די מדות העליונים, אז אויך זיי זאלן פועל זיין און משפיע זיין שפע לתתא, אזוי ווי דער בעש"ט הק' פלעגט מעורר זיין די תלמידים, מיט דעם וואס דער מדרש זאגט אויפ'ן פסוק, ה' צלך אז דער אייבערשטער פירט זיך מיט א מענטש אזוי ווי א שאטן, פונקט ווי א שאטן איז די זעלבע וואס דער מענטש טוט, אזוי אויך וויאזוי א מענטש פירט זיך דא אונטן פירט מען זיך מיט אים פון אויבן, אזוי ווי חז"ל זאגן (איכה רבה א' ל"ג) כשישראל עושין רצונו של מקום מוסיפין כח וגבורה בפמליא של מעלה, פמליא של מעלה איז א כינוי פאר די מדות העליונים, דאס מיינט אז אידישע קינדער געבן כח ועוז פאר די מדות העליונים אז זיי זאלן פועל זיין און ארבעטן, און מיט דעם כח פועל'ט מען אלע ישועות און מען איז ממשיך אסאך שמחה וחדווה ושחוק בעולם, און מען איז גורם צו מקרב זיין די גאולה שלימה.

(עבו"ע פתג"ק)

טאהש קאפעליע

ובמקהלות רבבות, יחד כולם הודו בשירי ידידות, בקול נעים ארנן בזמירות, אמע"כ חברינו, מזמור שיר למנצח בנגינות, שמך אכבד בשירי ידידות, מלא מדע וחכמה בתורה ובעבודה ובחסידות, מכבד את ה' מגרונו בתמידות, בקול רם ובתוף וכנור יזמרו זמירות הלא הוא

מוה"ר **יוסף בנציון וועבערמאן** הי"ו
לרגל שמחת הכנסת בנו
הב' אלקנה ני"ו לעוהתו"מ למז"ט

יקום פרקן מן שמיא, שתזכה לראות בנים ובני בנים עוסקין בתורה ובמצות לשמה, וישפע להם משמי מעל רב חיי"א ורב חינ"א ורב חסד"א ברוב סייעתא דשמיא ואך טוב וחסד עדי נזכה בקרוב שיזולכינו כ"ק מרן רבינו שליט"א לקראת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן.

המברכים: חברי מקהלת המנגנים

ניצוצי קודש

תוכן דברות קודש שנשמענו מאת

כ"ק מרן רבינו שליט"א

תוכן דב"ק בעת רעוא דרעוין
שב"ק פרשת וירא
שנת תשפ"ו לפ"ק

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל כחום היום, ופירש רש"י, וירא אליו, לבקר את החולה אמר ר' חמא בר חנינא יום שלישי למילתו היה ובא הקב"ה ושאל בשלומו, כחום היום, הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה שלא להטריחו באורחים, ולפי שראהו מצטער שלא היו אורחים באים הביא המלאכים עליו בדמות אנשים. אח"כ בדברי אברהם למלאכים, איתא בפסוק, יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ.

ד' דיוקים בפרשתינו

כבר הקשו ע"ז הספרים הקדושים, דלמה המתין הקב"ה עד יום שלישי, כדי לבקרו, וכן על מה דמביא רש"י שאחד מן המלאכים היה מלאך רפאל, שבא לרפאות את אברהם, אמאי לא שלחו תיכף ביום ראשון, אחר המילה, לרפאותו, שלא יצטער כלל. עוד יש לדקדק אמאי לא בא מלאך רפאל אלא לרפאות את אברהם, הלא איתא בסוף פר' לך לך וכל אנשי ביתו יליד בית ומקנת כסף מאת בן נכר נמלו אתו, אמאי להם לא שלח מלאך לרפאותם. עוד יש לדקדק ע"פ מה דפירש רש"י, ורחצו רגליכם, כסבור שהם ערביים שמשתחוים לאבק רגליהם והקפיד שלא להכניס ע"ז לביתו, אם כן אחר שרחצו רגליהם, אמאי לא הכניסם לביתו, אלא והשענו תחת העץ, חוץ מבית. עוד קשה דאיתא בפר' העקידה, שאמר הקב"ה לאברהם, כי עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה, מה נשתנה נסיון זו מכל הנסיונות שעמד כבר בו.

התירוץ ע"פ עבודת יום השבת

הנה עומדים אנו עכשיו ביום השבת קודש, בעת רעוא דרעוין, שהוא העת היותר גבוה מכל יום השבת, והנה יום השבת, בא להעיד על בריאת העולם, שבו שבת קל מכל מלאכתו, והוא צוה לנו לשבות בו, ע"כ כשבני ישראל שובתין, ומקיימין מצות המלך, הם מקבלין על עצמן עול מלכות שמים, לעבוד את ה' אלוקינו עד מסירות נפש ממש, כמו שראינו אצל האבות הקדושים, וכמו שהורה לנו רביה"ק, שבלא מסירות נפש אין יכולים לעבוד את ה' באמת, כמו שכתוב הרבי ר' אלימלך מליזענסק בצעטיל קטן (סי' ט"ז), האדם לא נברא בעולם רק לשבר את הטבע, וכן מביא הבעש"ט הק' בשם ר' סעדיה גאון, אדם לא נברא אלא לשבר את התאוה, את זאת הם מורים לנו, שצריכין לילך נגד הטבע, ולעמוד בכל הנסיונות במסירות נפש, כמו שהיינו רואים בעינינו אצל רביה"ק שהיה עבודתו לילך תמיד נגד טבעו במסירות נפש.

ועפ"י יסוד זה יכולים לתרץ, דאיתא במס' בבא בתרא (דף טז:), רבי שמעון בן יוחי אומר אבן טובה היתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו שכל חולה הרואה אותו מיד מתרפא, לפי זה מובן, שכל אנשי ביתו, הביטו על האבן טובה, ומיד נתרפאו, ולא היה מן הצורך, לשלוח את מלאך רפאל לרפאותם, משא"כ אברהם אבינו שלא הביט, היה צריך מלאך רפאל לרפאותו, ואמאי לא הביט, שלא היה רוצה שיאמרו, שלא היה ברית מילה נסיון אצלו, שהיה יודע שתיכף אחר המילה יביט על האבן ויתרפא, וכן היה רוצה לקבל שכר יותר על היסורים, שבאו לו ממצות ברית מילה. ועדיין אינו מובן, אמאי בשלישי הסכים להתרפאות, ע"ז יש לומר, שהיה אברהם אבינו מוכן לקבל עליו את היסורים, כדי שלא יאמרו, שסמך עצמו על האבן טובה, ולא על הקב"ה, ע"כ אם היה מתרפא בראשון, יאמרו על האבן הביט ונתרפא, ואם יתרפא בשני, עדיין יאמרו על האבן הביט ונתרפא, וזה שלא הביט בראשון, דעדיין היה טרוד במילתו.

אבל עכשיו שלא נתרפא אלא ביום השלישי, יראו הכל, שלא על האבן סמך עצמו, אלא על הקב"ה בעצמו, וכך הוה ששלח הקב"ה את מלאך רפאל לרפאותו. את זאת צריכין לידע לדורות עולם, שעל כל מכה ומכאוב ברוחניות ובגשמיות, הקב"ה הוא הרופא, ועליו אנו נסמכין.

תירוץ על דיוק ג'

ועל קושיא השלישי שהיה קשה, דאחר שכבר רחץ רגליהם מע"ז, אמאי לא הכניסם בביתו, אלא והשענו תחת העץ, יש לתרץ ע"פ דברי הזוהר הק', דהעץ היה סימן לאברהם אבינו, לידע אם האיש היושב תחתיו, מאמין בה', אם לא, דאם היה מאמין, היה העץ פורס ענפיו עליו לצל, ואם לא, לא, ע"כ הכניסם אברהם אבינו, תחת העץ, כדי לידע מעשיהם, אם הם מאמינים בה', ואם לא עדיין צריך להכניס בקרבם את האמונה בה'.

עוד יש לתרץ, ע"פ מה דאיתא

המשך בעמוד ז'

א וואַרט צום שבת טיש

געקליבענע תורות און מעשיות נאכצוזאגן ביים י"ט טיש

א תורה אויף די פרשה

והוא יושב פתח האהל כחום היום.

מ'קען דא מרמז זיין א שיינע רמז בדרך מוסר, אז א מצוה דארף מען מקיים זיין מיט א חיות און ברען, און נישט כמצות אנשים מלולמדה.

ביי די מצוה פון מילה זעהט מען, אז כאטש עס איז שוין אדורך דריי טעג, און ער האט געהאט גרויסע יסורים פון דער מילה, פונדעסטוועגן איז ביי אים געבליבן די התלהבות און ברען צו דער מצוה, "כחום היום", מיטן זעלבן ברען ווען דער באשעפער האט אים באפוילן די מצוה פון מילה.

(תפארת שלמה)

והנה שלשה אנשים.

זאגט רש"י אז דער מלאך רפאל, וועלכע האט אויסגעהיילט אברהם אבינו, האט דערנאך געראטעוועט לוט. לכאורא איז שוועד, ווייל מיר וויסן דאך אז "אין מלאך עושה שתי שלוחות".

נאר רש"י הק' דערציילט אונז, אז באמת האט לוט נישט געהאט קיין שום זכות געראטעוועט צו ווערן, נאר ער איז געראטעוועט געווארן אז אברהם זאל דערפון נישט האבן קיין צער און קראנק ווערן, דעריבער האט דער זעלבער מלאך רפאל וואס האט געהיילט אברהם אויך מציל געווען לוט, ווייל דאס ראטעווען לוט, איז אריינגערעכענט אין אברהמ'ס רפואה. ודפח"ח.

(אגרא דכלה)

ואל הבקר רץ אברהם.

עס קען זיין די טעם פארוואס אברהם אבינו איז געלאפן ברענגן פלייש, וויבאלד אברהם אבינו האט נישט געזאגט פאר די מלאכים אז ער גייט ברענגן פלייש, נאר גייענדיג ברענגען די ברויט, האט ער מחליט געווען ביי זיך אז ער וועט אויך געבן פלייש, אבער אברהם האט דאך געוויסט אז דער יצר הרע וועט אים באלד אנהויבן אפצורעדן אז עס איז נישט וויכטיג צו געבן פלייש, דערביבער האט ער אנגעהויבן צו לויפן, כדי דער שטן זאל נישט האבן קיין צייט צו אים אפרעדן.

(חתם סופר)

ותבחש שרה לאמר לא צחקתי.

מ'קען מסביר זיין די לשון הפסוק, "ותכחש שרה", אז באמת האט שרה אמנו גלייך תשובה געטוהן, און דער חטא איז טאקע אויסגעמעקט געווארן דורך תשובה, אבער נאך אלץ רופט דאס די תורה אן 'הכחשה' וויבאלד דער תשובה איז נאר געווען א תשובה מיראה, און ווען מען טוט תשובה מיראה בלייבט נאך א צייכן פון די עבירה אויפ'ן מענטש. דעריבער האט איר אברהם אבינו געזאגט "לא כי צחקת", אז דו ווילסט אז דער עבירה זאל אינגאנצן פארמעקט ווערן, דארפסטו תשובה טוהן מאהבה, אז דער צחוק אליין זאל באקומען זיין תיקון, און ווערן א זכות, ווייל ביי תשובה מאהבה, איז זדונות נעשו כזכיות.

אזוי זעהט מען טאקע שפעטער, אז שרה אמנו האט געזאגט "צחוק עשה לי אלקים", אז דער אייבערשטער האט מיר מוחל געווען די חטא צוליב תשובה מאהבה, און עס איז נהפך געווארן לזכות, און פון די צחוק איז געווארן יצחק.

(שפת אמת)

א מעשה אויף די פרשה

גדולה הכנסת אורחים

דער הייליגער קדושת לוי זי"ע איז אמאל אנגעקומען אינעם שטאט לבוב, און איז געגאנגען צום גביר פון שטאט, בעטנדיג צו נעכטיגן ביי אים, דער גביר האט אים נישט דערקענט און האט אים נישט אריינגעלאזט ביי זיך אין שטוב.

דער קדושת לוי האט געזעהן ווי דער גביר לאזט אים נישט אריין, איז ער אריבער צו אן ארימאן אין שטאט, און ער האט אים יא אריינגענומען מיט גרויס שמחה, אפילו ער האט נישט געוואוסט אז דאס איז דער הייליגער בארדיטשוב'ער.

ווען עס איז באקאנט געווארן אז דער קדושת לוי איז אין שטאט, און עס איז געווארן א גרויסע רעש, האט דער גביר דאן איינגעזעהן וועם ער האט דא אפגעזאגט, איז ער געקומען צום קדושת לוי, און זיך איינגעבעטן ביי אים, אז ער זאל צוריקקומען צו אים אין שטוב, זאגענדיג אז ער האט פשוט נישט געוויסט ווער עס קלאפט אין טיר.

דער קדושת לוי האט ווי פארשטענדליך נישט מסכים געווען, און האט געגעבן צו פארשטיין פארן גביה, אז אין די תורה זעהט מען אז צוויי מענטשן האבן געטוהן די מצוה פון הכנסת אורחים, אברהם אבינו און לוט, אבער נאר אברהם אבינו ווערט באצייכענט אלץ מכניס אורח.

לכאורה האט דאך לוט אויך געטוהן דער מצוה פון הכנסת אורחים. נאר דער תירץ איז, אז אברהם אבינו האט געמיינט אז זיינע געסט זענען פשוטע אראבער׳ס, און דאך האט ער זיי מכבד געווען, אבער לוט האט געזהן אז זיינע געסט זענען מלאכים, און נאר צוליב דעם האט ער זיי מכבד געווען.

דער גאון רבי יהושע לייב דיסקין זי״ע האט קיינמאל נישט מסיח דעת געווען פון זיינע לימודים. כאטש עס פלעגן שטענדיג עסן ביי זיין שטוב פיל געסט, אפילו אין די וואכן טעג, האט ער זיך קיינמאל נישט געוואשן, נאר געזיצן אויבן-אן פארטיפט אין לערנען.

איינמאל אינמיטן עסן האט זיך דער גאון פלוצלונג אויפגעשטעלט, צוגעגאנגען צום ווינקל פונעם טיש, און זיך דארט אראפגעזעצט נעבן אן אלטער ארימאן. די אנווועזענדע האבן מיט וואונדער געמישט מיט נייגער וואס דער גאון טוהט, און האבן געזהן ווי ער נעמט א שטיקל ברויט, נעמט אראפ דערפון די האדטע רונדל, און פיטערט דעם אלטן ארימאן וועלכע האט נעבעך נישט געהאט קיין ציינער, און זיך געפלאגט צו עסן די ברויט. נאכ׳ן סעודה ווען אלע זענען זיך

המשך בעמוד ח׳

ניצוצי קודש

תוכן דברות קודש ששמענו מאת כ״ק מרן רבינו שליט״א

במדרש, דכל מה שהיה אברהם אבינו עשה להאורחים, עשה הקב״ה לבניו, ע״כ הכניסם אברהם אבינו בצל האילן, שבשכר זה הכניס הקב״ה את בני ישראל בענני הכבוד, בצאתם ממצרים. עוד יש ליתן טעם, ע״פ מה דאיתא במס׳ ע״ז, דבאחרית הימים כשיבוא משיח, ויהיה הגאולה השלימה, יבואו האומות, ויאמרו, תנה לנו את התורה ונעשנה, יאמר להם הקב״ה מצוה קלה יש לי וסוכה שמה, לכו ועשו אותה, מיד כל אחד ואחד נוטל והולך ועושה סוכתו בראש גגו, והקב״ה מוציא עליהם החמה מנרתיקה, ומיד כל אחד ואחד מבעט בסוכתו ויוצא, ע״כ, אבל אנו בני ישראל יושבים בסוכה בקור וחום, וכל עבודתנו הוא בשבירת הטבע, כמו דאיתא בבית אלוקים נהלך ברגש, ב׳ר׳ג׳ש׳ ראשי תיבות ב׳לאטע ר׳עגן ג׳ליטש ש׳ניי, שבני ישראל הולכים לבית אלוקים, לעבוד את ה׳, במסירות נפש, יעבור מה שיעבור, את זאת בא אברהם אבינו להראות, בזה שהיה מושיב את האנשים, תחת העץ המיצל כסוכה, ובהמשך הפסוקים כתוב, והוא עומד עליהם, דהגוים כשינתן להם מצות סוכה, ויבוא החמה עליהם, כל אחד יוצא מן הסוכה ומבעט בו, אבל הוא עומד עליהם, שאנו בני ישראל, מקיימים את מצות ה׳, ועומדים בכל הנסיונות, במסירות נפש.

תירוץ על דיוק ד׳

וביסוד זה יכולים לתרץ, אמאי אחר שהעלה אברהם את בנו לעקידה, אמר לו השי״ת, כי עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה, מאי נשתנה נסיון זה, מכל הנסיונות שעמד בו אברהם, דהנה איתא מהאריז״ל, על הפסוק ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי, שהיה שואל לאברהם, הלא אתה אבי, שורשך במדת החסד, והיאך תתגבר במדת הגבורה, לשחוט את בנך, ויאמר לו הנני בני, דעכשיו שצונו הבורא יתברך שמו, לשחוט את בני, אני מהפך את כל מדותי, ממדת החסד למדת הגבורה, ע״כ אמר לו, כי אתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה, דאמת, לעמוד בנסיונות הוא דבר גדול, אבל להפוך את מדתו מרחמים לגבורה, עולה על הכל, כמו שראינו, שעל אף ברוב מצות לא כתוב התורה שכרן, בשתי מצות כתוב התורה ששכרן אריכות ימים, והם מצות כיבוד אב ואם, ומצות שילוח הקן. והנה בעיני בשר ודם הם נראין כשני מצוות הפכיות, דלכבד האב והאם, מובן, שהם חשובים ממך, והם המחנכים אותך, ע״כ עליך לכבדם, אבל מצות שילוח הקן, נראה שאינו מובן כלל, לצער את האם ע״י שילוח מבניה, מגודל הבושה והצער, היא רצה אל תוך הים, ואעפ״כ המקיים המצוה הזאת, זוכה לאריכות ימים, ועי״ז מזכירין לפני הקב״ה, שבניו הם בגלות, ועוברים צרה יגון ואנחה, ומתעורר רחמיו עלינו. מכל זאת, אנו למדים, שאין שום דבר עומד נגד רצון הבורא ב״ה, ועלינו לעשות רצונו, על אף שנראה שמהפכין מרחמים לגבורה, דמעשה אבות סימן לבנים, ועלינו לשבר את הטבע, ולעבוד את השי״ת במסירות נפש, ועי״ז יזכה לאורך ימים ושנים.

לקיים עבודת הקרבנות ע״י תורה ותפלה

איתא בהמשך הפסוקים, כשקרב אברהם את האיל, ויעלהו לעולה תחת בנו, שהיה רצונו לעורר רחמים, דכשאדם חוטא, באמת היה ראוי שיעשה לו כמו שעושין לבהמה, כשמקריבין אותו, אלא הבהמה עומד במקום האדם, ע״כ אמר אברהם שהעולה יעלה תחת בנו, כאילו הקריב את בנו, ע״כ עכשיו בימינו שאין לנו ביהמ״ק, להקריב בו קרבנות, צריכין לקיים, ה׳ ונשלמה פרים שפתינו, שהתורה שאנו עוסקין, והתפלה שאנו מתפללין, הרי הוא כאילו הקרבנו קרבנות, לפני ה׳ יתברך.

ע״כ עלינו, הדרים בהקריה שיסד רביה״ק במסירות נפש, בדמים תרתי משמע, לעמוד במסירות נפש, נגד כל הנסיונות שיעבור עלינו, ולהתחזק באמונה בה׳, עדי נזכה לביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

ביאור הלכה

הלכות וביאורים מתוך ספרי בית נאמן בישראל
אשר עדיין לא ראו אור הדפוס
מאת הגאון הגדול דומ"ץ קריתינו הק' שליט"א

הלכות יין נסך

א.

שאלה: **מען האט איבער געלאזט א גוי'שע משרתת אליין אינדערהיים, און עס איז דארט געווען וויין, אדער גרעיפ-דזשוס, מעג מען עס טרינקען?**

תשובה: די הלכה איז אז אויב מען לאזט איבער א גוי אליין אויף א פלאץ ווי עס איז דא וויין, מאסט, אדער גרעיפ-דזשוס, אפילו עס איז גוט צוגעמאכט מיט א דעקל, טאר מען דאס נישט טרינקען, אלץ חשש אז אפשר האט דער גוי געעפענט דעם פלאש, און ער האט עס גע'אסר'ט. דאס ווערט אנגערופן "סתם יינם", דאס מיינט סתם וויין וואס א גוי האט אנגערירט, אפילו ער האט עס נישט מנסך געווען פאר די עבודה זרה, פונדעסטוועגן איז עס אסור.

בדיעבד אויב מען האט איבערגעלאזט א גוי'שע משרתת אליין אינדערהיים מיט וויין, זאל מען פרעגן א שאלה צו מען מעג נוצן די וויין (שו"ת מנחת יצחק סימן ל"ב ל"ב, חיי הלוי ח"ב סימן נ"א).

ב.

שאלה: **איז דא וויינען וואס מען מעג טרינקען אפילו די משרתת איז געווען אליין אינדערהיים?**

תשובה: עס זענען דא עטליכע פעלער וואס מען קען יא נוצן די וויין, וואס איז געווען אין שטוב בשעת א גוי איז געווען אליין מיט די וויין, ווי פאלגענד:

1. שתי חותמות

אויב די וויין האט צוויי חותמות, איז נישט שייך די חשש אז די משרתת האט געעפנט ביידע חותמות, און מען מעג נוצן די וויין.

וואס מיינט צוויי חותמות

א פלאש וויין וואס איז סתם פארמאכט מיט א שטאפער, איז די שטאפער איין חותם, און אויב די פארמאכטע פלאש געפינט זיך אין א פארמאכטע בעג, הייסט עס צוויי חותמות, און מען דארף נישט מורא האבן אז די משרתת האט געעפנט ביידע חותמות.

2. וויין וואס איז געסילט

אלע פלעשער וויין וואס די שטאפער איז געסילט און מען זעט אז עס נישט גערירט, מעג מען טרינקען, ווייל עס איז נישט שייך דער חשש אז דער גוי האט דאס געעפענט, און ער האט דאס נאכדעם צוריק געסילט.

3. יין מבושל

די הלכה איז אז וויין וואס איז

א וואך צום שבת טיש

געקליבעט תורות און מעשיות נאכצוזאגן ביים י"ט טיש

שוין צוגענגען, האבן איינע פון די תלמידים געפרעגט דעם גאון, "ווי אזוי האט דער גאון באמערקט אז ביים ווינקל טיש זיצט אן אלטער איד וואס קען נישט עסן ברויט, דער גאון איז דאך געווען פארטיפט אין לערנען"?

האט דער גאון אים צוריק געפרעגט, "פארוואס האסטו זיך יעצט דערמאנט צו פרעגן, וואס האט דיר נישט געשטערט די קשיא פרשת וירא? אין פרשת וירא דערציילט אונז די תורה אז דער אייבערשטער האט זיך אנטפלעקט פאר אברהם אבינו, קענען מיר זיך דען פארשטעלן וואס די מעלות הנבואה איז? האבן מיר דען א השגה ווי שטארק דבוק אברהם איז דאן געווען אינעם אייבערשטן, און דאך, אינמיטן דעם געוואלדיגן התגלות אלוקית, באמערקט אברהם אבינו דריי ערביים, און לויפט זיי אנטקעגן אריינצורופן צו א סעודה, דאס איז לכאורה זייער שווער צו פארשטיין, און פארוואס האסטו דיר נישט געוואונדערט ווי אזוי דאס האט פאסירט, נאר וואס דען - האט דער גאון אויסגעפירט - די ענטפער איז די זעלבע ווען מען דארף טוהן א חסד, דאן באמערקט מען שוין, און מען זעהט שוין גאר גוט".

געווארן געקאכט, איז נישט שייך ביי דעם דער איסור פון יין נסך, ווייל עס איז נישט דער סדר מנסך צו זיין געקאכטע ווין פאר די עבודה זרה, דעריבער אויב עס שטייט אויפן פלאש אז דאס איז "יין מבושל", איז נישט שייך די חשש פון איבערלאזן א גוי מיט ווין.

4. יוצא ונכנס

אויב די גוי'שע משרתת בלייבט נישט געוצליך אליין, נאר איינער פון די אידן קומט און גייט כסדר, און די משרתת ווייסט אז דער איד קען אנקומען יעדע מינוט, מעג מען טרינקען די ווין, ווייל די משרתת האט מורא צוצורירן צו די ווין.

צוליב דעם ווען מען האט א גוי'שע משרתת אינדערהיים, און מען וויל ארויסגיין אויף א שטיקל צייט, למשל אין גראסערי, אדער עפעס באַרגן פונעם שכן אד"ג, און קיינער איז נישט דארט, איז דא אן עצה אז מען זאגט פאר די משרתת, אז מען גייט ארויס און מען קומט שוין צוריק, אדער אז איינער פון די משפחה דארף אנקומען יעדע מינוט, וואס ביי אזא פאל דארף מען נישט מורא האבן אז די משרתת וועט רירן די ווין.

אבער מען זאל איר נישט זאגן וואו מען גייט, אדער אויף וויי לאנג מען גייט אוועק, ווייל דעמאלטס קען ווייטער זיין א חשש, אז זי וועט נישט מורא האבן צוצורירן צו די ווין אין די קורצע צייט ביז מען קען צוריקקומען.

אזוי אויך אויב מען וויל זיך לייגן שלאפן א שינת קבע, זאל מען נישט זאגן פאר די משרתת אז מען גייט שלאפן, ווייל דעמאלטס האט דאס די זעלבע הלכה אזוי ווי מען גייט ארויס פון הויז.

באמערקונג

מען דארף געדענקען, אז דער היתר איז נאר ווען מען זאגט אן פאר די משרתת אז זי טאר נישט צורירן צו די ווין, און אויב זי וועט יא צורירן וועט מען איר אפזאגן, וואס דעמאלטס איז שייך צו זאגן, אז זי וועט מורא האבן אז מען וועט איר אפזאגן. אבער אויב מען האט איר נישט אנגעזאגט אז זי זאל נישט אנרירן די ווין, און עס איז געלעגן אין שטוב א פלעשל ווין וואס איז אינו מבושל, און עס איז נישט געסילט, טאר מען דאס נישט נוצן (שו"ע יו"ד סימן קכ"ח).

ג.

שאלה: א משרתת וואס האט געעפענט די פרידזשידער און עס איז געלעגן ווין אויף די טיר, מעג מען טרינקען די ווין?

תשובה: אויב מען איז זיכער אז זי האט נישט אנגערירט די ווין, נאר די ווין איז געווארן גערירט דורכן עפענען און צומאכן די טיר פון פרידזשידער, מעג מען טרינקען די ווין, אויך מעג מען קידוש מאכן אויף דעם, וויבאלד זי האט בכלל נישט געהאט א כוונה צו שאקלען די ווין (מחבר סעיף י).

אבער אויב די משרתת האט געריניגט די פרידזשידער, זי האט ארויסגענומען די ווין און צוריקגעלייגט, אויב די ווין איז נישט געווען געסילט, און קיינער איז נישט געווען אינדערהיים, טאר מען נישט נוצן די ווין.

נועם העבודה

שבת איז א ברית צווישן אייבערשטן און די אידן

אותיות מחכימות:

שבת ווערט אויך מגענדרופן שמו של הקב"ה, ווי דער נצון הזוה"ק (וה"ב פח:) מהו שבת שמא דקוב"ה, שבת איז די שכינה עקסטער מסתוקק צו רוען ביי א יוד אין האדץ, ווי ס'שטייט לדרמס חסר ו"ו, איז עס א נצון דירה, די שכינה בעהט מ'זאל מאכן שבת א דירה פאר איר, וכאה איהו מאן דמתקן לה דירה נאה בלביה, וכלים נאים בחברים דיליה, דבזמנא דשכינתא איהו בגלותא, לא מצאה היונה מנוח אלא בשבת ויומין טבין, א גאנצע וואך איז די שכינה כביכול פארטרייבן, זי האט ניטא וואו צו רוען, בעהט זי אז כאטש שבת זאל מען איר מאכן א מקום צו רוען אין אוט. דאס טייטשט ויקמו לי בשמי, דער רבוש"ע כביכול בעהט, נעמטס אויף דעם שבת, דעם שמא דקוב"ה, נעמטס איר ארײַן אין זיך, דער שבת קומט, און דער מענטש קוקט זיך ניטא אום אויף איר, ער ווערט זיך גאדיטט אויף, ער לייגט זיך גאדיטט אן דאס האדץ, ס'איז מען שוין הבת, און ער ווייסט גאדיטט, ער טראכט גאדיטט ארײַן.

ווען ס'קומט דער שבת, דארף דער מענטש די ערטטע זאך איר מקבל זיין מיט א פייער, ער זאל זיך מלבן זיין צו דאס פנימיות פונעם שבת, ווי מ'זאגט פני שבת נקבלה, פני טייטשט דער חלק הפנימי שבו, פארדעס הייסט די טורה פונעם מענטש פנים, וויל דארט זעהט זיך ארויס זיין פנימיות, דאס טייטש פני שבת נקבלה, מ'זאל מקבל זיין די פנימיות, דעם אור פונעם שבת.

(עבודת עבודה שפת"ק מ"ג עמ' ב')

דער פסוק זאגט ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם ברית עולם. אז מען איז זיך מתבונן אינעם ענין פון ברית וואס דאס טייטש, אז ס'איז א ברית פונעם אייבערשטן מיט כלל ישראל. ברית איז טייטש א קשר פון אהבה, אז דער גאנצער שבת איז א זמן וואס דער אייבערשטער האט געגעבן פאר כלל ישראל אלס אן אות און א ברית, ווי מען זאגט טאקע אינעם ספעציעלן ברכה וואס מען האט מתקן געווען צו זאגן נאך בונה ברחמיו ירושלים אויב מען פארגעסט צו זאגן רצה, זאגט מען דארט: ברוך אשר נתן שבתות ומנוחה לעמו ישראל באהבה לאות ולברית, ס'איז אזוי ווי אין קורצן געזאגט וואס דער שבת איז, דאס איז די אהבה וואס דער אייבערשטער גיט ארויס פאר כלל ישראל, ס'איז א ברית און ס'איז א אות.

ברית טייטש א קשר וואס צוויי מענטשן מאכן צוזאמען מחמת אהבה, וואס דאס איז דער שבת. און א אות איז א צייכן אויף דעם ברית. שבת איז א צייכן אז דער רבוש"ע האט געמאכט א ברית מיט כלל ישראל, און פאר דעם שטייט אויך דארטן אין זוהר הקדוש לעשות את השבת לדורותם, אז ס'איז א לשון פון א דירה, אז א איד מאכט א דירה אז דער אייבערשטער זאל קענען רוען צווישן אים. דאס איז די ברית וואס דער רבוש"ע האט כורת ברית געווען מיט כלל ישראל, אז דער אייבערשטער וועט זיין מיט כלל ישראל, שבת דעמאלטס איז דער זמן וואס דער אייבערשטער קומט טאקע רוען ביי כלל ישראל, ס'קומט אריין השראת השכינה.

בעצם יעדע מצוה וואס א איד טוט, זאגט מען אשר קדשנו במצותיו, מען ווערט הייליג, ס'איז טייטש אז דער אייבערשטער קומט אראפ רוען, אבער שבת איז דאך פיר און צוואנציג שעה וואס ער טוט א מצוה, מען היט שבת איז עס פיר און צוואנציג שעה, נישט סתם א מצוה.

איז אויסער די טעמים וואס מען רעדט, זכר למעשה בראשית און זכר ליציאת מצרים, דארף מען אויך געדענקן, דער שבת איז א ברית און א קשר, א יחוד פון כלל ישראל מיט'ן אייבערשטן, וואס אויף דעם זאגט מען אין לכה דודי, וועלן ס'קומט אריין דער שבת, ישיש עליך אלקיך כמשוש חתן על כלה, די חתן כלה זענען כורת ברית צווישן זיך, איז כביכול דער אייבערשטער מיט כלל ישראל איז אזוי ווי א ענין פון א חתונה.

דער בני יששכר רעדט אין די מאמרים פון שבת, ברענגט ער אויך די ענין פון עונג שבת. מיר האבן גערעדט אז יעדע תפילה פון שבת האט אן אנדערע נוסח, ברענגט ער פון

אר"י הק' דארט, אז ס'גייט אין א סדר פון א חתונה. פרייטאג צונאכטס איז די תפילה אתה קדשת, דאס איז א ענין פון קידושין, דער אייבערשטער כביכול האט מקדש געווען כלל ישראל, דאס איז די ענין פון קידושין, די כלה איז אסור לכולי עלמא כהקדש. די ערשטע חלק איז אז די חיצונים האבן שוין נישט קיין שייכות מיט כלל ישראל, דאס איז די ערשטע זאך, מיר ווערן אפגעטיילט פון די חיצונים, אונז זעמיר מיוחד פאר'ן אייבערשטן, די חיצונים זאלן נישט האבן קיין אחוזה אויף אונז.

צופרי איז ישמח משה במתנת חלקו, דאס איז א ענין פון סבלונות, מען שיקט מתנות, חתן כלה שיקן מתנות איינער דעם צווייטן. די מתנה וואס דער אייבערשטער האט געשיקט איז ישמח משה, וואס דאס איז דער ענין פון שבת, ס'איז געגעבן געווארן אין מרה, נאך פאר קבלת התורה, און דאס איז געווען אזוי ווי מתנות וואס מען שיקט. דאס איז געווען נאך פאר קבלת התורה. דעמאלטס איז געווען דער ענין פון שמחת חתן וכלה, פון די יחוד, אבער פאר דעם שיקט מען דאך מתנות, וואס דאס איז געווען די שבת וואס מען האט געגעבן פריער א מתנה פון אייבערשטן, און אויסערדעם, אין שבת אליין ניתנה תורה, דאס איז שוין א העכערע מדריגה.

מוסף איז תכנת שבת, דאס איז די ענין פון די סעודה וואס מען גרייט צי, און תפילת מנחה איז אתה אחד, דאס איז די יחוד כנסת ישראל, ה' אחד ושמו אחד, ישראל גוי אחד, מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.

דאס איז די ענין פון עונג שבת, א עונג טייטשט אז ס'איז כסדר זיך מחדש, יעדן זמן פונעם שבת, כאטשיג שבת בכלליות איז א קדושה, אבער יעדע זמן פונעם שבת גייט מדרגא לדרגא העכער און העכער. זאל מען זיך מתבונן זיין אין דעם.

מען קען זאגן די נקודה וואס מען האט גערעדט לעצטנס, די ענין פון די טעם פון יציאת מצרים, פון מעשה בראשית, און ווי מען רעדט יעצט די ענין פון די ברית וואס איז דא פונעם אייבערשטן מיט כלל ישראל, איז אינטערסאנט צוצוצייכענען א לשון פון מלאכת שלמה אויף משניות, ער ברענגט פון די ראשונים, די משנה זאגט דאך אין מסכת שבת אז מען טאר נישט ארויסגיין שבת מיט א סנדל המסומה. דאס איז געווען צוליב א מעשה וואס איז געווען, אידן האבן זיך באהאלטן, און די גוים האבן זיך צושטאכן מיט די נעגל פון די סנדל המסומה, האט מען געמאכט א תקנה מען זאל נישט גיין מיט סנדל המסומה. און וואס עפעס דוקא שבת? ווייל ס'איז געשען שבת, פאר דעם האט מען געמאכט אז שבת זאל מען נישט גיין מיט דעם.

ברענגט דער מלאכת שלמה פון איינעם פון די ראשונים ר' יונתן, וואס עפעס דוקא שבת? די טעם איז כדי ס'זאל נישט איבערגעדרייט ווערן די ימי שמחה ומועד לאבל, און דורכדעם ווערט מען זיך צוריקהאלטן פון די מצוה פון שבת ויום טוב, איז פשט, ווייל שבת און יום טוב איז א חוב אויף יעדן איד להתענג בהם ולשמוח בהם על כל הטובה אשר עשה ה' לישראל, מען דארף זיך פרייען שבת; מיט וואס פריידט מען זיך שבת? אז דער אייבערשטער האט אונז געטון א טובה, שהבדילם לגוי מגויי הארצות, דער אייבערשטער האט אונז אפגעטיילט פון די פעלקער, ונתן להם חוקים ומצוות טובים וימים ידועים, און דער אייבערשטער האט אונז געגעבן גוטע מצוות און באשטימטע טעג צו היטן די מצוות. איז טייטש, מען דארף היטן די מצוות כסדר, נאר דער באשעפער האט אונז געגעבן ספעציעלע טעג וואס מען זאל נישט זיין פארנומען מיט די עסקי העולם, אין יעדע זיבן טעג זאל זיין כאטש איין טאג וואס מען זאל זיכער מאכן אז מען דינט דעם אייבערשטן דעם טאג בכל לבם מיט'ן גאנצן הארץ, מען איז נישט פארנומען מיט עפעס אנדערש.

און אזוי איז דא פארשידענע ימים טובים, אבער שבת איז העכער נאך פון אלע ימים טובים, וואס דאס ווייזט שיש אדון לעולם, דאס ווייזט אז ס'איז דא א באשעפער אויף די וועלט וואס האט באשאפן די וועלט בחכמתו וברצונו, דער אייבערשטער האט באשאפן די וועלט מיט זיין חכמה און וויאזוי ער האט געוואלט, במאמרו, בששה, און דאס ווייזט מיט דעם וואס מען היט שבת, ובסוף הששי יצר האדם לעבדו, אין סוף פונעם זעקסטן טאג האט ער באשאפן די מענטש, וואס די מענטש האט ער באשאפן כדי ער זאל אים דינען, ולהכירו. פארוואס? אז שאם יעבדנו בכל לבו, די תכלית איז אז טאמער ער וועט אים טאקע דינען, תנוח נפשו בעולם שכולו ארוך, וועט ער אים דינען בעולם שכולו ארוך, און פאר דעם האט ער אים געגעבן דעם שבת, אלס זכר צום יום שכולו שבת; אזוי ווי דער אייבערשטער האט דעמאלטס געהרוהט, (ושבת) ושמח בכל מיני העולם שמצא, אדם הראשון האט זיך דעמאלטס געפריידט מיט די גאנצע וועלט וואס ער האט געטראפן, הכל עשוי בלא יגיעה, און דורכדעם ווערט מען געדענקן אויך אז צום סוף, נאך די גאנצע זעקס טעג, וואס דאס איז די זעקס טויזנט יאר וואס די וועלט איז באשאפן געווארן איז דאך מכוון קעגן די זעקס טעג וואס די וועלט איז באשאפן געווארן,

המשך בעמוד י"ג

באור הילולא

תולדות וסיפורים מצדיקים שיודה"ל
חל בשבוע הבעל"ט

הרה"ק רבי נפתלי מליזענסק זיע"א.

**דעם קומענדיגן דאנערשטאג חיי שרה – כ"ה חשון, געפאלט
אויס די יומא דהילולא קדישא פונעם הייליגן צדיק רבי
נפתלי מ'ליזענסק, רבי נפתלי בן רבי אלעזר זי"ע.**

ואלה מתולדותיו:

דער הייליגער רבי נפתלי ווייסבלום מ'ליזענסק זי"ע איז געבוירן געווארן אין שנת תקכ"ה צו זיין גרויסן פאטער הרה"ק רבי אלעזר מליזענסק זי"ע, א זון פונעם רבן של ישראל דער הייליגער רבי ר' אלימלך מ'ליזענסק זי"ע.

רבי נפתלי פלעגט אסאך פארן צום הייליגן אהבת שלום מ'קאסוב זי"ע, און איז געווען זייער נאנט צום הייליגן ראפשיצער רב זי"ע.

ווען ער האט זיך אמאל געפינען אין א מורא'דיגע דחקות איז ער ארומגעפארן נאך געלט אינעם באגלייטונג פון הייליגן דברי חיים זי"ע און הרה"ק רבי שלום קאמינקער זי"ע.

נישט געוואלט זיך פירן באדמורו"ת

רבי נפתלי האט בשום אופן נישט געוואלט נוהג זיין באדמורו"ת און האט פארטריבן די חסידים מיט כח.

דער הייליגער שינעווער רב זי"ע האט געזאגט: "אלע רבי'ס האט מען געצווינגען פון הימל צו זיין רבי, און נאר רבי נפתלי האט ג'פועל'ט נישט צו זיין רבי".

כאטש ער האט טאקע נישט געוואלט אננעמען קיין רבי'סטעווע, האט ער אבער איין טאג אין יאר משנה געווען פון זיין מנהג, און זיך אנגעטוהן רבי'שע מלבושים און געפראווען אן עולם, דאס איז געווען אין דעם הייליגן טאג פורים.

די חסידים פלעגן דערציילן אז מען האט דאן געזען ביי אים אויסערגעווענליכע זאכן, ווי אויך אפענע מופתים, אז אפילו שווערע בעלי מום ווי שטומע, הינקעדיגע, און אנדערע קראנקע ל"ע, זענען ביי אים געהאלפן געווארן אין דעם הייליגן טאג.

"פסח" איז דאך נאר "אכט טעג"

אמאל איז רבי נפתלי אנגעקומען אין א שטאט, און א איד האט אים איינגעלאדענט ער זאל קומען צו אים אהיים.

רבי נפתלי האט אים געזאגט אז ער וועט קומען אויב ער וועט אים צוליב טוהן צוויי זאכן: איינס, ער זאל צוזאמשטעלן א מנין אויף קידוש לבנה. צוויי, ער זאל אנגרייטן א פיש פארן סעודה נאך קידוש לבנה.

דער איד האט געענטפערט אז א מנין קען ער אים שאפן, אבער פיש נישט, וויבאלד עס איז נישטא קיין טייך אין גאנצן געגענט, איז פון וואו זאל ער נעמען פיש. רבי נפתלי האט מסכים געווען אויך אן דעם צווייטן תנאי און איז געגאנגען צו דעם איד אהיים.

אזוי ווי דער איד קומט אהיים, קומט אים פלוצלונג אנטקעגן א גוי, און שלעפט מיט זיך א גרויסע פיש צום פארקויפן, דער איד האט זיך גאר שטארק געפריידט, און האט תיכף אפגעקויפט דעם פיש, און אנגעגרייט א סעודה לכבוד רבי נפתלי.

דער בעל אכסניא האט צוגעזעהן אזא זאך, האט ער פארשטאנען אז דער גאסט איז זיכער א דערהויבענער איד, האט ער אים געגעבן א קוויטל און זיך מזכיר געווען אז היות ער פלעגט אלעמאל דינגען דעם קרעטשמע פונעם פריץ, און יעצט איז געקומען א צווייטער איד און אים אויסגעדינגען דעם קרעטשמע פונעם פריץ, איז ער געבליבן אן קיין פרנסה. פרעגט אים רבי נפתלי, ווי אזוי הייסט דער איד וואס האט דיר אויסגעכאפט מיטן מקח, ענטפערט ער "פסח", זאגט אים רבי נפתלי, "פסח איז דאך נאר אכט טאג!".

דער בעל אכסניא האט זיך געווואונדערט אויף דעם אינטערעסאנטן ענטפער, אבער ער האט געהאט אמונת צדיקים אז ער איז שוין א געהאלפענער.

ווען רבי נפתלי איז אוועקגעפארן, האט דער איד דערציילט די מעשה אין שטאט, און דער עולם האט אים אויסגעלאכט.

אזוי זענען אריבער עטליכע טעג, און עס זעהט זיך גארנישט קיין ישועה, און דערווייל ווערט ער צושפאט פאר'ן גאנצן שטאט.

עס זענען אדורך אכט טעג פונעם מעשה, און דער בעל אכסניא שעמט זיך שוין צו גיין אין שוהל זיך ווייזן דעם פנים, איז ער געבליבן אינדערהיים.

עס דויערט נישט לאנג און איינער קומט אים דערציילן, אז דער פריץ האט פארשיקט דעם פסח פון גאסט הויז. דער בעל אכסניא האט אים נישט געגלייבט, און געמיינט אז זיכער טרייבט ער שפאס פון אים, אבער דער וועלכער איז אים געקומען זאגן, ווייזט אים פון פענסטער א אנגעלאדענטע וואגן מיט פסח'ס הויז-געזונד גרייט ארויסצופארן פון שטאט, זיי שטייען און קוקן אויפ'ן וואגן, און אזוי קומט אונטער א שליח פון פריץ אז ער זאל זאפארט אריבערקומען צו אים.

"צו וועלכן ראבינער ביסטו געפארן?" האט אים דער פריץ געפרעגט וועון

המשך בעמוד ט"ז

באור השיחות

ליקוט בקצרה מגדולת הצדיקים אשר יומדה"ל חל בימים האלו
מתוך ספרי הקדושים עבודת עבודה שיחות קודש ג"כ

כ"ב חשון

הרה"ק ר' דוד שלמה אייבשיץ ב"ר ירחמיאל אב"ד סראקא, בעל ערבי נחל ולבושי שרד, זי"ע

מדריגתו

ער איז געווען אן איש קדוש מאוד און א גרויסער גאון בתורה.

תכלית התורה

ער איז געווען א תלמיד פון הרה"ק ר' משולם פייוויש מזבאריז בעל יושר דברי אמת זי"ע און ער פלעגט כסדר פארן צו זיין רבי'ן. די איינוואוינער'ס אין די שטאט סראקא זענען נישט געווען קיין חסידים, און פאר זיי האט עס געבאדערט אז זייער רב פארט צו א חסידישער רבי, און זיי פלעגן אים כסדר פרעגן אז ווי פאסט עס פאר אזא גרויסער תלמיד חכם צו פארן צו א חסיד'ישע רבי וואס קען נישט לערנען. דער רב האט אייביג אויסגעווארט אז עס זאל קומען א געלעגנהייט וואו ער זאל זיי קענען אויפווייזן אז זיין רבי איז יא א גדול בתורה.

איינמאל איז דער יושר דברי אמת אנגעקומען צו די שטאט סראקא, און זיין חסיד דער ערבי נחל האט צוגעגרייט א גרויסער קבלת פנים, און ער האט זיך געפריידט אז יעצט וועט ער קענען ווייזן פאר די שטאט אז זיין רבי איז א תלמיד חכם, און ער האט געזאגט פאר די שטאט מענטשן אז ווער עס האט א קשיא, אין סיי וועלכע ענין בכל התורה כולו, זאל קומען פרעגן זיין רבי, און אזוי וועט מען זען זיין גרויסקייט. וועט די שטאט מענטשן זענען געקומען האט דער יושר דברי אמת געזאגט אז יעדער זאל פרעגן זייערע קשיות און ער וועט ענטפערן איין תירוץ אויף אלעס. וועט יעדער האט געענדיגט פרעגן אלע קשיות, האט ער געענטפערט די תירוץ איז "איך ווייס נישט"... דאס האט זייער

המשך בעמוד ט"ז

נועם העבודה

אזוי ווי עס שטייט אין רמב"ן אין פ' בראשית, יעדן טאג איז דאך קענען אנדערע טויזנט, אזוי ווי די גמרא אין מסכת עבודה זרה טיילט עס איין, די ערשטע צוויי טויזנט יאר איז געווען תוהו פאר ס'איז געווען תורה אויף די וועלט, און אנפאנג פון די דריטע טויזנט דעמאלטס איז אברהם אבינו געקומען און ער האט אנגעהויבן מאכן גרים, את הנפש אשר עשו בחרן, ס'האט זיך אנגעהויבן אנפאנג פון די צוויי טויזנט יאר.

די זעלבע זאך איז די וועלט איז די ערשטע צוויי טעג איז נאך געווען תוהו, ס'איז נאכנישט געווען קיין יבשה. ערשט די דריטע טאג איז געווארן די יבשה. דאס איז די דריטע טויזנט, וואס דעמאלט איז געווען די דשאים, ס'האט אנגעהויבן וואקסן גראז, דעמאלטס האט זיך אנגעהויבן כלל ישראל מיט די בית המקדש, און די פערטע טויזנט, דאס איז די מאורות, דאס איז די תורה וואס איז דעמאלטס בעיקר אויסגעארבעט געווארן ביז סוף פון די פערטע טויזנט, אזוי זאגט די גמרא. די דריטע און די פערטע טויזנט איז שני אלפים פון תורה, און די זעקסטע טויזנט ימות המשיח, אבער די פינפטע טויזנט איז געווען די אלע צרות און שמדיות וואס כלל ישראל האט געהאט. דאס איז קענען די פינפטע טאג וואס איז באשאפן געווארן תנינים הגדולים, די אלע באשעפענישן.

און די זעקסטע טאג איז באשאפן געווארן די מענטש, וואס דאס איז די תכלית, וואס דאס וועט זיין סוף פון די זעקסטע טאג, דאס איז די הכנה צו אנקומען ימות המשיח, דאס איז א הכנה צו די יום שכולו שבת, די זיבעטע טויזנט, וואס דעמאלטס וועלן מיר זוכה זיין טאקע צום יום שכולו שבת ומנוחה לחיי עולמים.

און ממילא איז די חלק פון דאס וואס מ'היט שבת, איז מרמז צו זיין אויף דעם ענין פון לעתיד לבוא, וואס דעמאלטס וועט זיין די ריכטיגע אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, דאס איז די ענין פון די ברית, מען דארף זיך חזר'ן שבת די אהבה וואס דער אייבערשטער האט צו כלל ישראל.

מיט דעם קען אויך א מענטש אריבערגיין דעם שבת פון איין דרגא צום צווייטן דרגא, מיטלעבן מיט'ן שבת. און א מענטש קען זוכה זיין טאקע צו השראת השכינה, ס'זאל משפיע זיין אויף א גאנצע וואך.

בס"ד

ערב שבת קודש פרשת לך לך

קאנסטראקשן אפדעיט

די מאסיוועס קאנסטראקשן ארבעט אינעם נייעם לאקאל פון די תלמוד תורה, אויף די העכערע שטאקן בבנין בית מדרשנו.
רוקט זיך ב"ה פאראויס אויף א גאר שנעלער טעמפא, אויסצושטאפירן דעם בנין אויפן שענסטן פארנעם. פאר די הצלחה פון די קינדער די ארבעט איבערצומאכן די דאך, און פארגרעסערן די קלאס צימערן איז שוין גענצלעך פארענדיגט געווארן.
אצינד האט מען שוין פארמאכט און איבערגעפארבט אלע וועגט פון די עס זאל און קאריידארן, און די ארבעט אראפצולייגן נייע טיילס וועט אי"ה פארענדיגט ווערן אין די קומענדיגע טעג.
דערנאך וועט אריינגעברענגט ווערן א קלינינג געווארדיע אנצוגרייטן דאס פלאץ אז די תלמוד תורה זאל זיך שוין קענען אריינציען אין דעם נייעם בנין.
להגדיל תורה ולהאדירה!

בס"ד

שמחת נישואי
נכדת כ"ק מרן רבינו עט"ר שליט"א
בת הרה"צ רבי יחיאל מיכל ישע' מאסקאוויטש שליט"א, חדב"ן
ה' וישלח – ט"ז כסלו תשפ"ז הבעל"ט
בהיכל ביהמ"ד הגדול – פק"ק קרית טאהש יע"א

וויכטיגע מעלדונג

מענער און בחורים געסט וועלכע גרייטן זיך
מיטצוהאלטן די דערהויבענע

רבי'שע חתונה

דעם קומענדיגן דאנערשטאג פר' וישלח הבעל"ט
און דעם דערהויבענעם שבת שבע ברכות בצל הקודש

און ווילן

רעזערווירן אש"ל בבניני הישיבות

פאר א מינימאלע $20 אפצאל

זאלן זיך מעלדן ביטע ווי פריער

514-582-6380

וכל הקודם זכה, והזריז נשכר

ועד החתונה

דקהל אור החיים ד'טאהש
פק"ק קרית טאהש תע"א

באור הילולא

תולדות וסיפורים מצדיקים שיוחדו ל"חל בשבוע הבעל"ט

ער איז אנגעקומען אין זיין הויז. "איך בין נישט געפארן אין ערגעץ, איך בין געזעצן אין שטוב די גאנצע צייט", זאגט אים דער איד. "מיר וועסטו נישט ליגענט זאגן", האט זיך דער פריץ נישט געלאזט.

דער פריץ דערציילט אים, אז שוין אכט טעג וואס ער חלומ'ט זיך ביינאכט אז א רבי קומט אים זאגן אז ער זאל צוריקגעבן דעם קרעטשמע פאר אונזער בעל אכסניא, אבער ער האט זיך נישט וויסענדיג געמאכט. "היינט בין איך פלוצלונג איינגעשלאפן אינמיטן טאג, כאטש עס פאסירט קיינמאל נישט ביי מיר", זאגט דער פריץ, "און אט באווייזט זיך דער רבי פאר מיר, און מיר געשלאגן און געווארנט, אז אויב איך גיב נישט צוריק דעם גאסט הויז, דאן וועט ער מיר אומברענגען", און דערביי האט אים דער פריץ באוויזן די צייכענס פון קלעפ וואס דער הייליגער רבי נפתלי האט אים געגעבן.

דער איד האט טאקע צוריק באקומען זיין פרנסה אזוי ווי פריעה, אזוי ווי דער רבי האט אים געזאגט אז פסח איז נאר אכט טעג...

זיעועכי"א

באור השיחות

ליקוט בקצרה מגדולת הצדיקים אשר יומדה"ל חל בימים האלו מתוך ספרי הקדושים עבודת עבודה שיחות קודש ג'כ

ווי געטון פאר זיין תלמיד דער ערבי נחל.

שפעטער האט אים זיין רבי מסביר געווען אז פארוואס זאל איך ווייזן אז איך קען לערנען כדי דו זאלסט קענען אנפילן דיין תאוה צו ווייזן פאר די גאנצע שטאט אז דיין רבי קען לערנען, דער עיקר תכלית פון לימוד התורה איז כדי צוצוקומען צו שפלות רוח. (שיח"ק ח"ג ל"ה)

כ"ב חשון

הרה"ק ר' ישכר דוב ב"ר יהושע מבעלזא זי"ע

שבת בצילו

דער הייליגער באר מנחם פון קאלוב איז אמאל געפארן אויף שבת קיין ראצפערט צו רבי ישכר דוב מבעלזא וואס האט זיך אויפגעהאלטן דארט בשעת די ערשטע וועלט קריג, און מען האט מכבד געווען דעם באר מנחם צו דאוונען פסוקי דזמרה פאר'ן עמוד. וועו מען האט געהאלטן ביי נשמת האט אים דער בעלזער רב געוויזן אז ער זאל בלייבן ביים עמוד און דאוונען אויך שחרית, ווייל ער האט זייער ליב געהאט זיין דאוונען. דאס איז געווען א שטארקע יוצא מן הכלל אין בעלזא. (שיח"ק ח"ג פ"א)

כ"ג חשון

הרה"ק ר' יהוסף ב"ר צבי מקאסאן זי"ע בעל בני שלשים [חתן רבינו השרף]

וועו הרה"ק ר' מרדכי דער זון פון רבינו השרף זי"ע האט זיך געשטעלט פארהערן אויף הלכות שחיטה, איז זיין שוואגער ר' יהוסף מקאסאן זי"ע אויך דארט געווען, און וויבאלד ר' מרדכי איז געווען אן איש תמים מאוד, האט ער מורא געהאט צו ענטפערן אויף די שאלות וואס מען האט אים געפרעגט. האט דער קאסאנער רב אים געזאגט אז ער זאל נישט מורא האבן, וויבאלד דיין טאטע שטייט דא נעבן דיך, כדי דיך צו העלפן.

אויך האט קאסאנער רב זיך נישט געווואלט אראפזעצן די גאנצע צייט פון די פארהעה, צוליב די כבוד פון זיין שווער וואס איז אראפגעקומען מעולם העליון כדי צו העלפן זיין זון. (שיח"ק ח"ב שע"ז)

כ"ה חשון

הרה"ק ר' נפתלי ב"ר אלעזר מליזענסק זי"ע

מדרגתו

ר' נפתלי מליזענסק זי"ע פלעגט זיך גאר שטארק באהאלטן זיינע מדריגות, ער האט נישט געלאזט אז מען זאל אים רופן "רבי".

אמאל איז ער געפארן צו הרה"ק מריזשין צוזאמען מיט א גאנצע חברייא, און וועו דער הייליגער ריזשינער האט אים געזעהן, האט ער זיך אנגערופן: "ווי קען זיך א מענטש אזוי באהאלטן, מען זעהט דאך קוים ארויס די שפיץ נאז". נאכדעם האט דער ריזשינער געזאגט פאר זיינע חסידים אז אויב געזעגענט ער מענטשן וואלט מען געברויכט איינווארפן די באלקן אריינצושפרינגען צו דעם ר' נפתלי. (שיח"ק ח"א מ"ד)

כ"ו חשון

הרה"ק ר' אשר מסטאלין בן הרה"ק ר' אהרן הגדול מקארלין זי"ע

במעלת יום כ"ב תמוז

ר' אשר מסטאלין האט געזאגט אויפן טאג כ"ב תמוז, די יארצייט פון זיין רבי'ן ר' שלמה מקארלין, אז דאס איז א יום טוב, און עס ווערט נישט געזעכנט ווי די ימי בין המצרים, אזוי ווי ל"ג בעומר איז נישט אריינגערעכנט אין ספירה. און ער האט צוגעלייגט אז וועו מען וואלט מיך אויסגעהערט וואלט איך מתיר געווען צו מאכן חתונות אין דעם טאג. (שיח"ק ח"א רצ"ז)

בס"ד

אילוד

חסידי

טאהש

כום תנחומין

בכאב לב ובצער רב הננו בזה להטיף את נטפי תנחומינו, קדם
מעלת כבוד ידידינו, שמו הטוב נודע בשערים, מוכתר בהילולים
ותוארים, העומד לימינינו בטוב לבו בכשרונותיו הבריכות בכל עת ועונה

ה"ה ידידינו היקר

מוה"ר ישראל סג"ל קרויס הי"ו

חבר הנהלת האיחוד ומערכת באור החיים

וגם לרבות אחיו ידידינו היקר

מוה"ר אליעזר זוסיא סג"ל קרויס הי"ו

מחשובי מקהלת המנגנים ועומד לימינינו במסירה נאמנה

היושבים בעמק הבכה, ביגון קודר ונפש נאנחה, ביחד עם כל המשפחה

על פטירת אמם
עליה השלום

האשה החשובה מרת **חנה רייזל** ב"ר **שמשון** ע"ה

שהלכה לעולמה לדאבון לב כל יודעי' ומכירי'

המקום ינחם אתכם בתוך
שאר אבלי ציון וירושלים!

ומעומק לבבינו נשגר תנחומינו, שלא תוסיפו עוד לדאבה ובמהרה
יתמו ימי אבליך, המקום ינחם אותך בכפליים, בתוך שאר אבלי ציון
וירושלים, ויבולע המוות לנצח ולעולמי עולמים, והרופא לשבורא לב
יחבש לעצבותיכם, עדי נזכה בקרוב לראות נחמת ישראל בשוב ה'
את שיבת ציון במהרה בימינו ומלכינו בראשינו אמן

המשתתפים בצערו הרב

הנהלת איחוד חסידי טאהש

אבותינו ספרו לנו

זכרונות ועובדות מאנשי שלומינו בצל קדשו של רביה"ק זי"ע

הרה"ג ר' שמשון פויגעל שליט"א (ז)

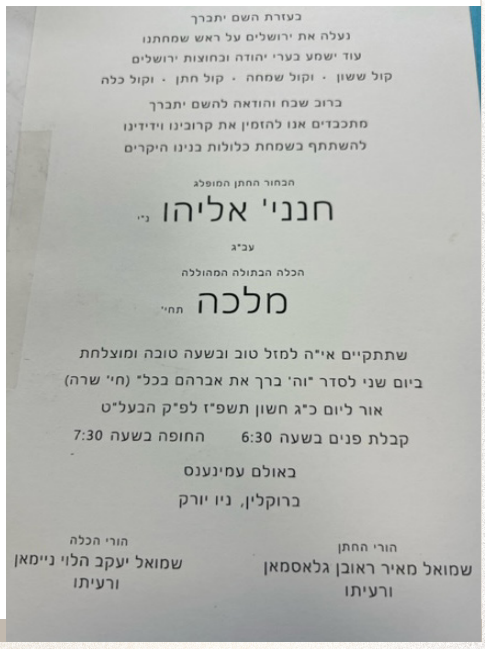
ר"מ בישיבתינו הק' רבות בשנים
ומחשובי תושבי קריתינו הקדושה

די שמחות אין שטעטל

אין די ערשטע צייטן פלעגט דער רבי גיין צו יעדע שמחה אין שטעטל. דער רבי איז געקומען צו יעדע וואכנאכט, יעדע בר מצוה, און אפילו צו א שלום זכר - וועו דאס קינד איז שוין געווען אהיימגעקומען, און כנהוג מאכט מען דעם שלום זכר אינדערהיים - איז דער רבי נאכן טיש אריבערגעגאנגען צו דעם אבי הבן אינדערהיים, און ער האט געמאכט א ברכה און אנגעווואונטשן מברכותיו הטהורות.

איך געדענק טאקע אז ביי מיינע צוויי עלטסטע זון הי"ו איז דער רבי אריבערגעקומען צו מיר אהיים צום וואכנאכט, עס ליגט מיר נאך אין קאפ אז ביי איין קינד איז דער רבי דא געזעסן א גאנצע שעה און פארברענגט בדברי תורה וסיפורי צדיקים, מיט א מאור פנים.

אויך געדענק איך וועו עס האבן זיך אנגעהויבן די חתונות אין שטעטל. אין די ערשטע צייטן איז מען אריינגעפארן אין מאנטריאל מאכן די חתונות, אבער נאכדעם האט מען צוביסלעך אנגעהויבן חתונה מאכן דא. די ערשטע חתונה איז געווען פון מוה"ר דוד פרשינובסקי הי"ו, וואס זיין חתונה איז געווען אין בית צירל, אבער עס איז נאך גארנישט געווען געהעריג איינגערישט, עס איז אפילו נאכנישט געווען פארטיג אויפגעבויעט, אבער מיט דעם האט זיך אנגעהויבן די חתונות אין טאהש.

די חתונות אין מאנטריאל

וועו מען האט חתונה געמאכט איז דער רבי אריינגעפארן צו די חתונה. דער רבי פלעגט אריינפארן צו די חופה זיין דער מסדר קידושין. דער רבי האט זייער נישט געוואלט שטערן דעם סדר פון די חתונה, ער האט נישט געהאט קיין חשק ארומצודרייען די יוצרות, איז ער דארט פארבליבן און ארומגעגאנגען אין מאנטריאל ביז צו די מצוה טאנץ.

דער רבי האט זיך שוין געהאט זיינע פלעצער, מען האט אייביג אויסגעשטעלט אריינצוכאפן נאך עטליכע מצוות. אמאל איז דער רבי געגאנגען באזוכן אידן אין שפיטאל, אדער וואס זענען געווען אינדערהיים נישט געזונט, איז דער רבי אריבערגעגאנגען צו זיי, און אפטמאל איז ער געווען פארנומען מיט אנדערע צוועקן וואו דער רבי האט געהאט זיינע חשבונות און ער האט געוואלט גיין צו איינעם.

שפעטער, וועו מען האט געהאלטן נאכן בענטשן, איז דער רבי צוריקגעקומען און געטאנצן די הייליגע מצוה טאנץ מיטן חתן ובני המשפחה. צום באמערקן אז די בחורים זענען אויך אריינגעפארן צו די חתונות אין מאנטריאל צום קבלת פנים און סעודה, און מיטגעהאלטן די ריקודין, ביז צום מצוה טאנץ, וואס צו דעם איז מען שוין נישט געבליבן, אזוי ווי מען האט זיך געפירט ביי חסידישע אידן אלע יארן.

אגב, דער רבי האט נישט געוואלט אז בחורים זאלן זיך ארומדרייען אינעם שטעטל. אין מיינע צייטן, וועו איך בין געווען א בחור, איז נאכנישט געווען קיין שטעטל, עס זענען בלויז געווען עטליכע הייזער, אבער שפעטער וועו עס איז שוין יא געווארן א גאנצע שטעטל, האט דער רבי מקפיד געווען אז בחורים זאלן זיך נישט דרייען אין שטעטל דארט וואו די משפחות זענען.

דער שכר פון מצות שמחת חתן וכלה

ביי א געלעגנהייט האב איך געהערט

א שמועס פונעם רבי'ן איבער די מצוה פון שמחת חתן וכלה. דער רבי האט דערציילט איבער די באקאנטע גרויסע "אויסטילער חתונה", וואו עס זענען זיך צוזאמגעקומען די גרעסטע גדולי החסידות בראש פונעם זקן צדיקי הדור הרה"ק מאפטא זצ"ל, וואס איז געווען א זיידע ביי די שמחה.

דער אפטער רב האט זייער מורא געהאט פון די כבוד וואס מען האט אים אפגעגעבן דארט, און ער האט זיך אויסגעדרוקט - אזוי איז באקאנט אין די וועלט - אז ער האט מורא אז דאס איז דער "ומשלם לשונאיו על פניו להאבידו", אז דער אויבערשטער באצאלט פאר די רשעים אויף זייערע גוטע מעשים אויף דער וועלט, כדי עס זאל זיי גארנישט איבערבלייבן אויף יענער וועלט, און דער תלמיד הרה"ק מראדאשיץ זצ"ל האט אים בארואיגט.

דער רבי האט אבער נישט געוואלט אננעמען די גירסא. ער האט זיך אויסגעדרוקט אז עס קען נישט זיין אז דאס ביסל כבוד זאל האבן געשפילט אזא ראלע ביים אפטער רב, אז ער זאל האלטן אז דאס איז ממש פאר זיין גאנצע עבודת ה' דורכאויס אלע יארן מיט מסירות נפש ממש. נאר דער רבי האט געזאגט אז דער אפטער רב האט אריינגעלייגט זייער אסאך כוחות אין מצות שמחת חתן וכלה, און אויף די מצוה בפרטיות האט ער מורא געהאט אז דער כבוד וועט אים שאטן, און אז עס וועט אוועקפאלן, און עס וועט נישט בלייבן אויף יענער וועלט.

אויף דעם ארויף האט דער ראדאשיצער געענטפערט "לויט ווי דער רבי האט אונז אויסגעלערנט וועט דער אויבערשטער איז, גלויב איך נישט אז ער זאל טון אזא זאך מיטן רבי'ן"... דאס מיינט אז דער אויבערשטער איז דאך א טוב ומיטיב און ער זוכט נישט סתם אוועקצונעמען אויב איינער האט א מצוה, נאר פונקט פארקערט, ער זוכט אז מען זאל יא האבן וואס מער מצוות, און מען זאל קענען באקומען שכר לעתיד לבא.

איך וואלט געצאלט א מיליאן

אסאך איז שוין געערעדט געווארן איבער די עבודת התפילה פונעם רבי'ן. די גמרא זאגט אז "חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת, ומתפללים שעה אחת, ושוהים שעה אחת". עס איז באקאנט די קשיא; מילא פארן דאוונענען האבן זיי געדארפט זיך צוגרייטן צום דאוונענען, דאס דאוונענען אליין פארשטייט מען אויך אז עס האט

"איך וואלט געצאלט א מיליאן דאלער אז איך זאל כאטש א שעה צייט נאכן דאוונענען נישט דארפן רעדן"...

געגומען א שעה, אבער צו וואס האבן זיי געדארפט האבן א שעה נאכדעם? נאר מען דארף אויך האבן א צייט נאכ'ן דאוונענען וואס מען זאל קענען אריינגענעמען און ווייטער מיטלעבן די געהויבנקייט וואס מען האט קונה געווען ביים דאוונענען, ווייל ווען מען גייט תיכף אריין אינעם עולם העשיה פארלירט מען עס זייער שנעל.

איך געדענק אז דער רבי האט אמאל געזאגט ראש חודש נאכן דאוונענען, פארן גיין צום ראש חודש סעודה: "איך וואלט געצאלט א מיליאן דאלער אז איך זאל כאטש א שעה צייט נישט דארפן רעדן נאכן דאוונענען"... מען האט געקענט זען די געהויבנקייט אויפן רבי'נס פנים ביים דאוונענען, און דער רבי האט זיך אזוי אויסגעדרוקט אז ס'דארף בלייבן איינגעקריצט אויף א שטארקן פארנעם די קדושה און מדריגות וואס מען אריינגענומען ביים דאוונענען.

ס'איז נישט קיין מדריגה...

ס'איז אמאל געווען ביי א ראש חודש סעודה וועלן מ'האט אריינגעברענגט פארן רבי'ן די פלייש, האט מען ווי געווענליך אויך צו געגעבן די "כריין", אבער פארן עולם האט מען נישט געגעבן קיין כריין. האט זיך דער רבי געגעבן א רוף אן: "הלוואי זאל איך קענען עסן די פלייש מיט'ן כריין, אזויווי עטס קענטס עסן אפילו אן די כריין"... און דער רבי האט ממשיך געווען: "ס'איז נישט קיין מדריגה נישט צו שפירן קיין טעם אין עסן, ווייל אין די גמרא שטייט אז העכער די פערציג יאר איז עסן נישט קיין מעלה, נאר טרינקען איז א מעלה. און ווען עטס וועטס זיין אלט פערציג יאה, וועט איר זען אז פשוט ס'שמעקט נישט אזוי דאס עסן"...

א צווייטע מאל האט זיך דער רבי אויסגעדרוקט ביי א ראש חודש סעודה וועלן מען האט אריינגעברענגט די פלייש: "הלוואי זאל איך קענען עסן די גאנצע טעלער". דער רבי האט אפטמאל דערמאנט אז ביי א סעודת מצוה, סעודת ראש חודש, סעודת שבת, סעודת ברית, איז נישט דא קיין קליפות, און אלעס וואס מען האט געגעסן שלא בקדושה וועלן נתעלה מיט דעם. דער רבי האט טאקע געזוכט צו עסן אלעמאל ביי ברית'ן, ער פלעגט זיך אלעמאל וואשן צו א סעודת ברית, וווייל ער האט געהאלטן אז דאס ברענגט ארויף דאס עסן, און עס ריניגט דעם מענטש. אויף דעם ארויף האט ער טאקע געזאגט: "הלוואי זאל איך קענען

המשך בעמוד כ"א

אור לישרים

זכרונות מאנשי שלומינו שהלכו לעולמם

הרה"ח ר' הערש לייב ווינבערגער ז"ל (ג)

מהיושבים ראשונים במלכות
ומפארי וישישי תושבי קריתינו הקדושה

ט"ז חשון תשפ"ו

רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון צדיק

ווי ר' הערש לייב פלעגט דערציילן, דאס ערשטע מאל וואס ער האט זיך געטראפן מיט רביה"ק זי"ע אין מאנטריאל, איז געווען גלייך נאך שחרית ווען דער רבי האט ארויסשפאצירט פון ביהמ"ד מתיבתא וואס האט זיך דעמאלטס געפינען אויף דזשין-מענס. דער רבי איז געשטאנען אויף די שטיגן, און ווי נאר דער רבי האט אים באגעגנט, האט ער אים ארציג באגריסט געבנדיג שלום עליכם זאגנדיג: "ר' הערש לייב איר וועט דאך אודאי קמען דאווענען ביי אונז", האט ר' הערש לייב געענטפערט מיט התרגשות: "טאהשער רב! אויף דעם בין איך דאך דא אהער געקומען!!!".

ואכן כך הוה, ר' הערש לייב האט זיך אוועקגעגעבן כל נפשו ומאודו פארן רבי'ן פונעם טאג וואס ער איז אנגעקומען קיין מאנטריאל, און געדאוועט אלע תפילות ביים רבי'ן אין ביהמ"ד, און געשלאסן א בונד פון וואס ער האט זיך נישט געשיידט כל ימיו, און אויפגעשטעלט א הערליכע חסידישע דור להפליא, בכוחו ועל דרכו של אותו זקן רביה"ק זי"ע.

ידא אריכתא דרביה"ק זי"ע

אין די ערשטע יארן פון בית מדרשינו אויף דזשין-מענס, האט ר' הערש לייב געדינט אלס "גבאי בית מדרש" וואס איז אין יענע יארן געווען פיל מער ווי בלויז א טיטל. דאס האט נישט נאר אריינגענומען דאס אויסרופן די עליות און צושיקן די בעלי תפילות, נאר א שוועדע פיזישע ארבעט; אנגעהויבן פון מסדר זיין די טישן און געענדיגט מיטן וואשן די האנטוכער, און אלעס אינדערמיט. אפילו דאס פיזישע ריניגן איז געווען זיין פערזענליכע עבודה; ער פלעגט אויך אסאך מאל אריינרופן זיינע טעכטער, און אינאיינעם האבן זיי גערייניגט דעם "מקום קדוש". פארשטייט זיך אז אויך די פינאנציעלע שווערigkeiten זענען געפאלן אויף זיינע פלייצעס.

ווי איראניש עס הערט זיך, איז אבער געווען נאך א זאך וואס ר' הערש לייב האט געדארפט נושא בעול זיין: ער פלעגט דארפן שאפן אידן וואס זאלן משלים זיין דעם רבינ'ס מנין! כידוע צוליב די עבודת הקודש ביים רבי'ן איז אויסגעקומען צו דאווענען שפעט, און עס פלעגט זיך מאכן שב"ק וואכן אין די גאר ערשטע יארן, ווען פון אלע בתי מדרשים זענען שוין מענטשן געווען אויפן וועג צוריק אהיים, איז ר' הערש לייב געשטאנען אינדרויסן אויפן גאס און זיך געבעטן ביי אידן אז זיי זאלן אריינקומען משלים זיין דעם מנין.

מדת החסד

אלס טייל פון זיינע פעולות האט ער געדינט אלס דער 'גבאי צדקה' פונעם רבי'ן, א פאסטן וואו עס האט זיך באשיינפערליך ארויסגעשיילט זיין געוואלדיגע מדת החסד מיט וואס ער איז געווען געבענטשט; א פליכט וואס ער פלעגט אויספירן מיט א געוואלדיגע איבערגעגעבנקייט.

יעדע זונטאג פלעגט ר' הערש לייב ארומגיין אינאיינעם מיט הר"ר שלמה יעקב זילבער ז"ל אין די בתי מדרשים און ביי די נגידים צוזאמצושטעלן 'מעמדות' פארן רבי'ן. ער פלעגט נושא בעול זיין מיטן רבינ'ס צדקות, און מיט זיין באקאנטע גראדקייט האט ער געפירט די ביכער אז עס זאל שטימען מיט די הוצאות. רוב געלטער פלעגט דער רבי פארטיילן פאר צדקה, און ווי פארשטענדליך פלעגט אפטמאל נישט איבערבלייבן קיין פרוטה פארן רבינ'ס אייגענע הוצאות; דעריבער פלעגט ער זיך אליין זארגן דערויף, און יעדן פרייטאג פלעגט ער אריינברענגען דירעקט פאר די רביצין א שיינעם סכום געלט אויף שבת צו מאכן.

לא יתבייש מן המלעיגים

אומגעהויערע כוחות האט עס געקאסט פאר ר' הערש לייב'ן צו שטיין לימין רביה"ק זי"ע, פון וואס ער האט נישט געגאסן קיין גרויס כבוד; פארקערט גאה, ער פלעגט אויסשטיין רדיפות פון זיינע חברים וואס האבן אפגעשפעט פון אים איבער זיין אויסערגעוועגדליכע געטריישאפט אל מול פני הקודש. "דו ביסט דאך יא

א שטאטישער", האבן זיי זיך נישט איינמאל אויסגעדרוקט צו אים בלשון חוזק, "דו ביסט דאך א בריטער מענטש, וואס פעלט דיר אויס זיך צו דרייען מיטן טאהשער רבי'ן?"... זיי האבן נישט פארשטאנען די גרויסקייט פונעם רבי'ן און האבן געקוקט אויף אים מיט ביטול. "ענק וועלן נאך איין טאג איינזען" האט ער זיך נישט געלאזט, נאר ווי א חכם עדיף מנביא פאראויסגעזאגט פאר זייער חברים: "ענק וועלן זיך נאך איבערצייגן אין די גרויסקייט פון טאהשער רבי'ן", און ער האט זיך נישט געקימערט מיט זייערע רייד.

אהבה מקלקלת את השורה

אין אן אנדער פאל, אין די תקופה וואס ער האט געארבעט בעבודת הפרך, האבן זיינע חברים אים פארגעהאלטן פארוואס ער דאוונט אין טאהשער רבינ'ס מנין (כידוע האט ער נישט פארפאסט קיין תפלה ביים רבי'ן). "אזא שווערער ארבעטער

ווי דיר דארף גיין אין א מנין וואו מען דאוונט שנעלער, האבן זיי געזאגט; זיי האבן ממש נישט פארשטאנען זיין התנהגות פון מיטדאוונענען די לאנגע תפילות. אבער ער פלעגט זיי אפענטפערן: "א זאך וואס מען האט ליב איז קיינמאל נישט צו שווער".

דבקה נפשי אחריך

זיין התקשרות צו רביה"ק זי"ע איז געווען עד להפליא; ער האט זיך נישט געירט קיין זיז כל שהוא אן די קלארע הדרכה פונעם רבי'ן, און שטענדיג אנגעפרעגט בדעת קדשו. אפילו זאכן וואס ער האט נישט פארשטאנען, אדער עס האט אים אויסגעזען פארקערט, האט ער אנגענומען מיט א תמימות, אפילו דאס האט געמיינט אויפצוגעבן א פארמעגן. וכמים פנים אל פנים, חבה יתירה נודעת לו פון רביה"ק, וואס האט זיך שטענדיג געזארגט פאר ר' הערש לייב און פאר זיינע דורות נאך אים אויף א זעלטענעם אופן, ונפשו קשורה בנפשו.

בחלום אדבר בו

א פלא פון א מעשה ווערט פארציילט אויף ר' הערש לייב וואס ברענגט ארויס זיין התקשרות צו רביה"ק באופן פלא.

ס'איז געווען אמאל ווען ר' הערש לייב איז געפאלן און געכאפט א שווערע קלאפ פון וואס ער האט פארלוירן דאס באוואוסטזיין, ליגנדיג אויפן ערד חלומ'ט ער זיך ווי דער סבא קדישא קומט צי צו אים און זאגט: "זאלסט העלפן מיין אייניקל, און א סימן אז די חלום איז אן אמת'ע, ער שטייט יעצט נעבן דיר...", א שווייס באגאסענער האט זיך ר' הערש לייב אויפגעווועקט פון זיין חלשות, און צו זיין וואונדער איז נישט געווען קיין עק ווען ער האט געזעהן אז יא! דער רבי שטייט נעבן אים.

קורץ דערנאך איז ר' הערש לייב צוריק געקומען צו די כוחות, ווייטער אנצוגיין מיטן לעבן מיט א פרישקייט.

המשך יבוא בעז"ה

אויפעסן די גאנצע טעלער", כאטשיג געווענדליך האט ער גאר ווייניג געגעסן.

בכלל האט דער רבי געמאכט אלץ געמאכט אן עסק פון א סעודת ראש חודש. אין די ערשטע יארן האט דער רבי אלץ געוואלט אז מ'זאל מאכן עפעס א שטיקל סעודה, בדרך כלל איז עס געווען מיט די בחורים וואס האבן געדאוונט אין זיין מנין.

מיט יארן שפעטער איז עס געווארן א געהעריגער טיש, דעמאלטס האט דער רבי אויך געזאגט אז ער האט געוואלט אז דער עולם זאל זיך צוזאמהאלטן, און אז מען פראוועט א סעודה אינאיינעם, מען פארברענגט א שיינע פארברענג, ווען דאס ברענגען א קירוב הלבבות, דאס איז אויסער דעם וואס דער רבי האט - ווי דערמאנט - זייער געהאלטן אז מען זאל

עסן יעדע סעודת מצוה.

עושה צדקה בכל עת

איבער די אסטראנאמישע סכומים וואס דער רבי האט געטיילט צדקה איז דאך באקאנט פאר יעדן. איך ווען נאר דא צולייגן א קליינער עפיזאד -עס זענען דא טויזנטער אזעלכע - וואס איך האב מיטגעהאלטן.

ס'איז געווען א איד וואס מ'האט אים געוואלט איינזעצן אין תפיסה, א שטיקל קרוב פאר מיר. א איד וואס האט גארנישט געהאט קיין שייכות קיין טאהש, אבער אז דער רבי האט געהערט פון די מעשה האט דער רבי מיר געלאזט רופן און געזאגט אז מ'דארף האבן הונדערט טויזנט דאלעה, און ער וויל יעצט געבן זעקס טויזנט דאלאה, און איך זאל עס שיקן, דאס איבעריגע וועט ער שיקן שפעטער. איך האב נישט מיטגעהאלטן ווייטער, אבער דעם חלק קען איך מעיד

זיין ווי יעדער איינציגער איד איז געווען ביי אים ווי זיינס א קינד, און ער האט זיך געזארגט פאר יעדן נפש מישראל.

אזוי אויך דאס אז דער רבי האט געשטיצט יעדן בנש"ק איז געווען באקאנט. איך געדענק ווען הרה"צ רבי מרדכי ז"ל איז אוועק, איז געווען דא א בנן של קדושים אויף שבת, וואס האט פארשטייט זיך געוואלט באקומען א נתינה... רבי מרדכי איז נפטר געווארן יענעם פרייטאג, און דער איד איז געווארן זייער פארלוירן, וויסנדיג אז יעצט וועט ער לכאורה גארנישט באקומען.

אבער למעשה ווען עס איז געקומען צום מנחם אבל זיין, האט אים דער רבי אריינגערוקט אין די האנט צוויי טויזנט אמעריקאנער דאלער... דאס האט געמיינט א צדיק וואס האט אינזין געהאט אנדערע אויך אפילו אין זיינע שווערסטע צייטן.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מאנ"ש לאנ"ש

בריוון און
מעסעדזשעס פון
אנשי שלומינו
צו אנשי שלומינו

פרעגן א קינד וויאזוי דער רבי איז

אלס איינער וואס האט די זכיה צו טוהן אין חינוך פון אונזערע קינדערלעך, שפיר איך פאר ריכטיג מפרסם צו זיין אין א היימישע פלאץ צווישן אנ"ש, א נקודה בעניני חינוך.

לעצטנס איז געווארן א אויפוואכונג איבער דעם וואס ווען א קינד קומט אהיים פון חדר, בפרט אנהייב פון א נייע כיתה, פרעגט מען אים: "נו האסט א גוטע רבי?" אבער באמת איז אזא פראגע די פארקערטע פון הכנעה, דאס געבט א משמעות פאר'ן קינד אז מען וויל הערן זיין מיינונג אויב דער רבי איז גוט אדער נישט. באמת וואלט מען געדארפט פרעגן: "נו, דיין רבי האט א גוטע תלמיד?".

ס'זעט אפשר אויס ווי א קליניגקייט, אבער אלס איינער וואס טוט אין חינוך זעה איך דערין א שטארקע לאך, דאס הייסט אז צומאל פארגעסט מען וואס איז באמת דער ציל פון שיקן א קינד אין חדר; דער תכלית איז נישט אז איינער זאל אים בעיביסיטן במשך די טאג און אים האלטן פארנומען, ווייל אויב יא וואלט מען אים געקענט שיקן צו איינעם וואס פארלאנגט גארנישט, און עס פעלט בכלל נישט אויס קיין שטרענגקייט און פעסטקייט.

אבער דער אמת איז, אז מען שיקט א קינד אין חדר, זיך אויסצולערנען אידישקייט, תורה, יראת שמים, שרייבן אא"וו. איז אנשטאט צו פרעגן צו דער רבי איז גוט, זאל מען זאגן און געבן דעם מעסעדזש אז "דו זאלסט זיין גוט", דאס ברענגט אומדירעקט אריין א הכנעה און דרך ארץ פאר'ן מלמד, און א מעסעדזש פאר'ן קינד אז זיין הצלחה מעסט זיך לויט וויפיל ער שטעלט זיך צי, נישט לויט וויפיל דער מלמד שטעלט זיך צי.

עס איז נישט אנדערש ווי ווען מען גייט צו א דאקטער, אדער טעראפיסט, וועט מען נישט פרעגן דעם פאציענט אויב דער דאקטאר איז גוט, נאר מען וועט פרעגן וויאזוי ער פילט און צי עס ווערט אים שוין בעסער. דאס זעלבע איז מיט א מלמד, א קינד דארף פארשטיין אז זיין רבי איז זיכער גוט, די עיקר שאלה איז צו ער שטעלט זיך צי און איז א גוטער תלמיד.

בברכת אסאך אידיש נחת

א מנהל

א וועכנטליכע גריס פון מיין זון'ס ישיבה

אסאך איז שוין ארויסגעברענגט געווארן איבער די מעלות און תועלת פון דעם גליון 'באור החיים', וואס באלייכט דאס לעבן פשוטו כמשמעו, אריינבלאזנדיג א חיות דקדושה אין אנ"ש איבער די וועלט. איך וויל זיך אבער באציען אויף א נקודה וואס דוכט זיך אז מענטשן כאפן נישט אזוי וויט אויף.

אלס א טאטע וואס האט די זכיה אז מיין בחור נ"י לערנט אין דעם רבי'נס ישיבה אין שטעטל, וואו ער האט די זכיה זיך מסתופף צו זיין בצל הקודש א גאנץ יאר, און גענישן פון די הייליגע השראת הקדושה וואס הערשט בין כותלי הישיבה, מכוחו וזכותו של אותו זקן מרן רבינו הקדוש דער מייסד הישיבה זי"ע. איז מיר זייער א באי'טעמ'טע זאך יעדע וואך באקומענדיג די באור החיים גליון, צו זען א גריס פון מיין זון'ס ישיבה סיי אין די 'במקהלות' אפטיילונג, ובפרט אין די 'ישיבה של רבי' קאלום, וואו עס ווערט כסדר געברענגט די אפדעיט'ס פון ישיבה, וואס איז מיר כמים קרים על נפש עייפה, מיטצוהאלטן כסדר די אנטוויקלונגען בקרב הישיבה, וואו מיין זון וועט בעז"ה שטייגן און בליען מיט דעם הייליגן רבי'נס פלאם.

יישר כח

(-) וויליאמסבורג

דער רבי פון אויבן האלט אלעס מיט

איבערצוגעבן אייער בריוו

שיקט א בריוו אויף
פאסט
11 VAN BUREN DR. #205
MONROE, NY 10950

שיקט א
פעקס
845.610.8674

לאזט א מעסעדזש אויף
קול איחוד
718.451.8674 #841

וויבאלד עס נעמט צייט צו מגיה זיין די בריוון אין דעם אפטיילונג כראוי, ביטע אנטשולדיגן אויב זעהט איר נאך נישט גלייך אייער מעסעדזש אדער בריוו אינעם מדור.

פארגאנגענע וואך האט אינער אויפגעברענגט די נושא פון בלייבן מקושר מיט'ן הייליגן רבי'ן, דורך שטיצן די מוסדות הק' אין שטעטל בקביעות. איז מיר אינטערסאנט צוצולייגן א דבר פלא וואס האט זיך אפגעשפילט דא אין מאנטריאל, וואו מען האט געזען עין בעין וויאזוי דער הייליגער רבי האלט מיט אלעס וואס טוט זיך אפ מיט זיינע מוסדות און קהילה, און ער איז משפיע בלי שיעור פאר די וואס העלפן צי צו דעם בליה און וואוקס.

ווי באקאנט גרייט מען זיך איבערצובויען דעם הייליגן אויסגעווייקטן ווינקל, דעם הייליגן רבי'נס בית המדרש, אויף די דזשין מענס גאס, וואס איז די ערשטע בית המדרש וואס דער הייליגער רבי האט געעפנט נאך די מלחמה, פון דארט האט ארויסגעשיינט און זיך צוואוואקסן די שטעטל, מוסדות, און קהילה, איבער די גאנצע וועלט.

אין די לעצטערע יארן איז דער בית המדרש זיך זייער שטארק צוואוואקסן, מיט א גרויסע צאל יונגעלייט, אזוי אז עס איז ממש צר מהכיל, יעדע אינטש איז אנגעפילט. האבן די געטרייע עסקני הביהמ"ד, בברכת הקודש פון רבינו שליט"א, זיך אריינגעלייגט איבערצובויען דעם ביהמ"ד און עס פארגרעסערן.

ס'איז נישט דא דאס פלאץ אריינצוגיין אין די וואונדערליכע פרטים און גאנצע השתלשלות, וויאזוי מען זעט אויף יעדן טריט און שריט אויסטערלישע סייעתא דשמיא, בפרט איבער די נושא פון פערמיט'ס וואס איז כידוע זייער א שווערע סוגיא דאהי.

אבער וואס עס איז יא געווען בולט און וואונדערליך פאר יעדן, איז די פאקט אז ווען די עסקנים זענען ארומגעגאנגען בעטן פון יעדן פון די מתפללים אפצוקויפן א זכות אין דעם נייעם ביהמ"ד, האט מען געהאט די געלעגנהייט אריינצושרייבן אויף די שטרות (וואס מען האט שפעטער אונטערגעשריבן מיט כ"ק רבינו שליט"א), די נאמען און מאמע'ס נאמען, מיט א הזכרה לזכות וועלכע זאך מען געבט די נדבה.

שטייענדיג א יאר דערויף, איז אויסגעקומען אז ווען די עסקנים האבן מסדר געווען די שטרות, האט מען באמערקט א דבר פלא, אז די בקשות וואס זענען געווען אריינגעשריבן אין די שטרות, זענען אינס ביי אינס געווארן מסודר באופן פלא. מענטשן זענען געהאלפן געווארן מיט כל מיני ישועות, קינדער, הייזער, רפואות, שידוכים, און נאך א לאנגע ליסטע, עס איז כמעט נישט פארבליבן קיין בקשה אן קיין ישועה.

די זאך האט זיך שטארק פארשפרייט און וועיט אפגעקלינגען, וויאזוי דער הייליגער רבי פון אויבן האלט מיט גענוי די אלע וואס שטרענגען זיך אן פאר זיינע קהילות, מוסדות, און בתי מדרשים, און ער איז משפיע השפעות טובות במלוא חפניים. א געשעפט וואס לוינט!

ש. ב. מאנטריאל

המשך בעמוד ב"ז

במקהלות

נייעס, באריכטן, און
אנטוויקלונגען, אינערהאלב

קהילותינו הקדושים

צווישן מקהלת אנשי
שלומינו ברחבי תבל

מאנטריאל:

הערליכער שיעור אין מסכת מגילה ווערט פארגעלערנט בטוב טעם ודעת דורך הר"ר יואל שרגא גאנדל שליט"א בבית מדרשינו מאנטריאל

אין א פרישע רינגעלע צו די גאלדענע קייט, און אלס טייל פון די פילצאליגע פעולות דורך עסקני בית מדרשינו אין מאנטריאל - וואס איז אויסגעשטיגן אלס א ווינקל פון תורה ותפילה, ספעציעל אין די לעצטערע תקופה מיט די עפענונג פון דעם פרישן "כולל ערב" ווען עס זענען נתוסף געווארן ספסלי בית המדרש דורך פרישע אינגעלייט אנשי שלומינו וואס האבן זיך אהערגעצויגן אין די לעצטע יארן, און דער היכל הבית מדרש האט משנה צורה געווען מיט פרישע חברותות וואו עס טוט זיך אפ א קול תורה בוקר וערב - איז געמאלדן געווארן דאס אנהייב פון א נייע הערליכע שיעור אין מסכתות הש"ס שיעור וואס ווערט פארגעלערנט דורך דעם בארימטן מגיד מישרים און טאלאנטפולן **הר"ר יואל שרגא גאנדל שליט"א**, וואס לערנט פאר בשפה ברורה ובנעימה מיט א שטוינענדע קלארקייט און פארשטאנד און מיט א רייכער לשון לימודים, להנאתם פון די משתתפי השיעור. מען האט אצינד אנגעהויבן מסכת מגילה מיטן ציל פארצוזעצן מיט נאך מסכתות אחרים, און ווי די משתתפי השיעור געבן איבער, איז ממש אן עונג רוחני וגשמי מיטצוהאלטן דעם שיעור.

שירו לו שיעו"ר חדש. טעמו וראו כי טוב!

קחו ברכה אל תוך בתיכם:

הערליכער ספר "כונן מקדשך" ברענגט ארויס א שטורעם אומעטום מיט איר זעלטענער קלארקייט

דער גאר רייכער ספר "כונן מקדשך", ארויסגעגעבן דורך **הגה"צ רבי יחיאל מיכל ישעי' מאסקאוויטש שליט"א** חדב"ן ומו"ץ בקריתינו הק', האט ארויסגערופן א שטורעם אין די היימישע גאס. דער ספר איז א מיוחדת במינה מיט איר הערליכער קלארקייט, כשולחן הערוך מסודר בפונדק אחד, און מיט א געוואלדיגער פראקטישקייט און לייכטער שפראך, אויסגעשטעלט להנאת הקוראים וואס דערקווייקן זיך דערמיט.

דער ספר טוט צוזאמנעמען די הלכות נחיציות הנוגעים מידי יום ביומו בהלכות יחוד, שמירת עינים, גדרי קדושה צווישן קרובי משפחה, שכנים און געסט, קינדער און אייניקלעך, מיט א געוואלדיגע קלארקייט און לייכטע שפראך אויף א היימישן אידיש, און איז גאר געאייגנט פאר יעדע אידישע שטוב. מיט דעם ווערט ערפילט א שטארקע חלל אין די היימישע גאס, וואס שוין א לאנגע צייט וואס עס האט געפעלט קלארקייט אין די ענינים הנוגעים מדי יום ביומו, און רבים אמרו מי יראינו טוב, לא נראה כבושם הזה! דער ספר ווערט אין די יעצטיגע טעג צוכאפט פון די פאליצעס פון אלע ספרים געשעפטן.

ישיבה של רבי

באריכטן און
אנטוויקלונגען פון די
4 תורה פעסטונגען
ישיבה גדולה אור החיים טאהש
ישיבה גדולה תורת משולם פייש טאהש -ניו יארק
ישיבה קטנה אור החיים טאהש
ישיבה קטנה תפארת משולם פייש טאהש -ניו יארק

נייעס, באריכטן, און
אנטוויקלונגען אינערהאלב
ישיבה קטנה תפארת משולם פייש
ניו יארק יע"א

שטארקע אויר תורה וריתחא דאורייתא זעט זיך אן אין אלעווינקלען בשערי ישיבתינו הק' הקדושה, צום אנהויב פונעם נייעם זמן

פתחו לי שערי צדק:

"תפארת משולם פייש": א נאמען וואס האט זיך קונה שם טוב געווען מקרוב ומרחוק מיט די איבער הונדערט בחורים כ"י וואס זיצן און הארעווען בין כתלי הישיבה אונטער די געטרייע הדרכה פון די מגידי שיעור שליט"א. האט זיך פארגאנגענע פרשת נח אנגעהויבן דער נייער זמן מיט א שטארקע התחדשות און פלייס.

א מחזה הוד האט זיך אנטפלעקט דעם פארלאפענעם זונטאג נח,מיט א היכל הישיבה מלא וגדוש לכל אגפיה. די בחורים האבן אפגעווארט דעם מנהל שליט"א, וועלכער איז גלייך צוגעטרעטן צום עמוד און אנגעהויבן מיט א פייערדיגע דרשת פתיחת הזמן. ווי ער האט עלעקטריזירט די בחורים מיט זיין אטארישע רעדע, פיל מיט דברי חיזוק והדרכה, און מיט שטארקע ריייד ארומגערעדט וואס עס פאדערט זיך צו לערנען אין אזא מבצר התורה; איבערהויפט האט ער אריסגעהויבן די חשיבות פון פתיחת הזמן, וואס איז "דומה לנייר חדש" "ואין חסידות כתחילתה".

די בחורים האבן אויפגענומען די ווערטער מיט דארשט און גלייך כעמאכט דערפון א כלי .מיט א קול תורה אדיר האט איבערגענומען דעם בית המדרש, כלייך נאך די דרשה ווען די בחורים האבן זיך געזעצט לערנען מיט גרויס פלייס מסכת בבא מציאה, וועלכע מען לערנט דעם יעצטיגן זמן.

עס איז שווער צו אילוסטרירן די ערשטע טעג בשערי ישיבתינו, וואס האט נאכגעפאלגט געווארן מיט א חטיבה אחת פון תורה מן הבוקר עד הערב. צווישן אלע יארגאנגען און שיעורים וואס איז בחינת מעלין בקודש, ווען די עלטערע בחורים זענען טופח להטפיח אויף די אינגערע, און ווי א דאמינא-עפעקט פארשפרייט עס זיך מאחד לאחד ביז צו א מצב פון א רוח התורה אין ישיבה; אנגעהויבן פון פרק 'המקבל' ביז 'שנים אוחזין' און 'השוכר את האומנין' - שווערע פרקים אין וועלכע די יונגע לומדים הארעווען אריין אין די סדרי פארטאגס, שיעור עיון און שיעור פשוט.

די "כל השונה הלכות" איז ארויף א שטאפל מן הקל אל הכבוד, צוטיילט לויט די יארגאנגען אין הלכות נחוצות. אנגעהויבן מיט הלכות תפילה פאר שיעור א', א הערליכע ארומנעמענדע מערכה פון דברי הטור ביזן "לדעת המעשה אשר יעשון" אינעם ספר משנה ברורה מיט אלע נושאי כלים אינצווישן.

אין די עלטערע כיתות איז מען עוסק אין הלכות שבת: אין שיעור ב' טוט מען דורך די סימנים פון ש"ח - הלכות מוקצה, און אין שיעור ג' - הלכות בישול. הצד השוה שבהן איז אז די בחורים טוען דורך די סימנים מיט אן ערנסטקייט אין די ד' אמות של הלכה.

ולא זו אף זו, נאר מרצונם הטוב האבן זיי מוסיף געווען שעה אחת מדעתם, וועו ביינאכט קומט פאר א פרייוויליגער שיעור דורך **הרה"ג ר' ליפא כ"ץ שליט"א**. טראץ דעם אויסמאטערנדן סדר היום, זעט מען עס נישט אן אויף די תלמידים, נאר זיי הארעווען מיט פלייס און חשק מיטן ציל קונה צו זיין די מסכת בשלימות בקנין גמור.

איבריג אויסצושמועסן אז אזא געהויבענער טאג קומט נאר דורך אן עבודת התפילה וואס ווערט

המשך בעמוד כ"ז

בצל הקודש

מהנעשה והנשמע
בביתו נאוה קודש
של כ"ק מרן רבינו
עט"ר שליט"א

שב"ק פרי בראשית

דער רבי איז ערשינען אין ביהמ"ד הגדול פארן זמן הדלה"נ, געצינדן די ליכט ביים עמוד, די ליכט לע"נ רביה"ק זי"ע, און די נרות שבת, דערנאך געזאגט שיר השירים אינאיינעם מיט תלמידי ישיבה גדולה, און געוואונטשן א גוט שבת.

צו תפילת מנחה איז צוגעגאנגען **כ"ק אדמו"ר מ'ספינקא שליט"א**, דער רבי איז צוגעגאנגען צו קבלת שבת. נאכן דאוונען איז דער ציבור אריבער דעם רבי'ן וואונטשן 'א גוט שבת'.

ביים שלחן הטהור בהיכל ביהמ"ד הגדול איז מכובד געווארן מיט הגבהת הכוס צו קידוש **הב' יעקב יוסף ב"ר ראובן מנחם שווארץ ני"ו** תלמיד ישיבה גדולה.

מיט די זמירות זענען מכובד געווארן: **כ"ק אדמו"ר מ'קאמארנא בני ברק שליט"א, אדמו"ר מ'זוטשקא קאראקאס שליט"א, הרב ישראל יצחק אייזיק לאבין שליט"א** פון מאנסי, **אב"ד שר שלום שליט"א, הרה"ח ר' צבי נפתלי הירצקא לינקענבערג הי"ו** פון מאנסי, **הרב מרדכי אלכסנדר ליפא לאבין שליט"א** נכד רביה"ק זי"ע.

דער רבי האט פארגעלערנט בספה"ק נועם אלימלך, און דערנאך ממשיך געווען מיט דברות קודש.

ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען **כ"ק אדמו"ר מ'קאמארנא שליט"א**, שיר המעלות **החתן יחיאל מיכל ליעבערמאן ני"ו** בן **הרב משה לייב ז"ל** מ'בעסערמין.

נאכן בענטשן איז פארגעקומען די שלום זכור פון בן הנולד צו **מו"ה עזריאל ווייבערגער הי"ו**. דער רבי האט טועם געווען פון די בונדלעך, און געגעבן שיריים און געוואונטשן לחיים פארן בעל שמחה ובני משפחה.

מיט שבח נותנים לו איז מכובד געווארן **הרה"ח ר' יעקב משה פעקעטע הי"ו** פון לאנדאן.

נאכן טיש האבן די בחורים אהיימבאגלייט דעם רבי'ן און נאכגעזאגט דברי תורה אויפן וועג, אנקומענדיג אהיים האט דער רבי געוואונטשן 'א גוט שבת'.

שבת אינדערפרי האט דער רבי פארגעזאגט ספר תהלים ביים עמוד כנהוג. צו פסוקי דזמרה איז צוגעגאנגען **מוה"ר אליעזר הערש הערשקאוויטש הי"ו**, צו שחרית איז צוגעגאנגען **הרה"ח ר' נתנאל מאיר הערשקאוויטש הי"ו**.

די עליות האבן געוועזן: כהן **מו"ה אליעזר הערש פישער הי"ו** משב"ק, לוי **מוה"ר זיידא ישראל חיים סג"ל קרויס הי"ו**, שלישי **הרב ישראל יצחק אייזיק לאבין שליט"א**, רביעי **הרה"ח ר' נתנאל מאיר הערשקאוויטש הי"ו**, חמישי **הרה"ח ר' הערש לייב קרויס הי"ו**, ששי **כ"ק אדמו"ר מ'קאמארנא שליט"א**, הוספה **מו"ה יואל הלל בראך הי"ו**, און דער רבי האט געגעבן די נאמען לבתו הנולד לו למזל טוב. פאר מפטיר האט דער רבי געמאכט די מי שברך לחולי ישראל, דערנאך עולה געווען מפטיר. הגבה **החתן אלימלך ב"ר צבי נפתלי הירצקא לינקענבערג ני"ו** פון מאנסי, גלילה **הב' בן הרב יחזקאל קאהן שליט"א** נכד רביה"ק זי"ע.

דער רבי איז צוגעגאנגען צו תפילת מוסף. פתיחה צו אנעים זמירות **הרה"ח ר' יחזקאל בראך הי"ו** פון מאנסי.

ביים שלחן הטהור אינאיינעם מיט די תלמידי ישיבה גדולה ואורחים החשובים איז מכובד געווארן מיט הגבהת הכוס צו קידוש **הב' ב"ר צבי נפתלי הירצקא לינקענבערג ני"ו** פון מאנסי.

מיט אז ביום השביעי איז מכובד געווארן **הרה"ח ר' משה שמואל גאלדרינגער הי"ו** פון וומסב"ג.

ביים טיש האט דער רבי געטאנצן מיט די 3 חתנים וועלכע האבן חתונה אין די קומענדיגע וואכן וועז דער רבי וועט זיין אין פארט לארידעיל, **החתן ב"ר יואל שווארץ ני"ו**, **החתן ב"ר משה שמואל גאלדרינגער ני"ו**, און **החתן ב"ר צבי נפתלי הירצקא לינקענבערג ני"ו**. און דערנאך אנגעוואונטשן ברכת קדשו.

דער רבי האט געבענטשט ברהמ"ז על הכוס, מיט שיר המעלות איז מכובד געווארן **הב' אברהם דוד צבי ב"ר יצחק שמעון אסטרייכער ני"ו** תלמיד ישיבה גדולה.

נאכן טיש האבן די בחורים אהיימבאגלייט דעם רבי'ן און געזאגט דברי תורה אויפן וועג, אנקומענדיג אהיים האט דער רבי געוואונטשן 'א גוט שבת'.

שבת נאכמיטאג איז צוגעגאנגען צו תפילת מנחה **הרה"ח ר' נחמי' צבי שווארץ הי"ו**, די עליות האבן עולה געווען: ראשון **הרה"צ רבי מרדכי יודא פיש שליט"א** נכד רביה"ק זי"ע, שני **מו"ה זאב דוב קרויס הי"ו**, שלישי **הרה"ח ר' משה שמואל גאלדרינגער הי"ו** פון וומסב"ג, הגבה **כ"ק אדמו"ר מ'ספינקא שליט"א**.

ביי סעודה שלישית איז מכובד געווארן מיט הגבהת הכוס **הב' ב"ר לוי יצחק זילבער ני"ו** תלמיד ישיבה גדולה. און דער רבי האט משמיע געווען דברות קודש.

מיט די זמירות זענען מכובד געווארן: **הרה"ג ר' אלעזר דוד קאהן שליט"א** מו"ץ ונכד רביה"ק זי"ע, **הרה"ג ר' חיים לייב כהנא שליט"א**, **הרה"ח ר' חיים פנחס צוויבל הי"ו**, און **מוה"ר יואל הלל בראך הי"ו** גבאי הכולל.

מיט ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען **הרה"ח ר' נתנאל מאיר הערשקאוויטש הי"ו**, און מיט שיר המעלות **הב' ב"ר יחזקאל בראך ני"ו** פון מאנסי.

דער רבי איז צוגעגאנגן צו תפילת מעריב. דערנאך געמאכט הבדלה, מיט הגבהת הכוס צו הבדלה איז מכובד געווארן **מוה"ר יהוסף אלימלך קרויס הי"ו** פון מאנסי, די הבדלה האט געהאלטן **הב' משה יואל טונק ני"ו** תלמיד ישיבה גדולה.

נאך הבדלה האט דער רבי מכבד געווען **כ"ק אדמו"ר מ'קאמארנא שליט"א** צו פארציילן סיפורי צדיקים. דערנאך האט דער רבי אויפגענומען קבלת קהל לברך ולהתברך בחדר הפרטי בבנין הישיבה.

מאנטאג פר' נח

נאכמיטאג איז דער רבי אנגעקומען אין פארט לאריידעיל.

מישואך פר' נח

פארמיטאג איז דער רבי אריבער א לייכטע פראצעדור אויף די אויגן, וועלכע איז ב"ה פאריבער מיט גרויס הצלחה.

מאנטאג פר' וירא

ביינאכט איז דער רבי צוריק אנגעקומען אהיים למעון קדשו אין קריתינו הק'.

ישיבה של רבי

באריכטן און
אנטווויקלונגען פון די
4 תורה פעסטונגען
ישיבה גדולה אור החיים טאהש
ישיבה גדולה תורת משולם פיש טאהש -ניו יארק
ישיבה קטנה אור החיים טאהש
ישיבה קטנה תפארת משולם פיש טאהש -ניו יארק

אפגעראכטן נאך א פילן פארמיטאג סדר און שיעורים בספרי חסידות - אן ערשיינונג מידי יום ביומו, וואו די בחורים קאכן זיך אריין בעבודה שבלב זו תפילה. דאס אונטערשטרייכט די ספעציעלקייט פון דעם מקום און איז א דירעקטע תוצאה פון דעם וואס **כ"ק רביה"ק זי"ע** האט אונז געלערנט, און להבחל"ח **כ"ק מרן רבינו שליט"א** חזר'ט דאס איבער ביי יעדע געלעגנהייט; וכל רואיהם יכירון דעם טאהשער פלאם אפילו ביי א פשוט'ע תפילת שחרית.

עס איז צום האפן אז דער זמן זאל אנהאלטן אויף א רעכטן פוס, און די בחורים זאלן שטייגן על במתי התורה והיראה לאורך כל הדרך, ובשם השם נעשה ונצליח.

מאנ"ש לאנ"ש

בריזן און
מעסעדזשעס פון
אנשי שלומינו
צו אנשי שלומינו

איבער די בצל הקודש באריכטן

עס איז געווען זייער אינטערסאנט צו זען די צוויי זייטן פונעם מטבע, ביי די מאנ"ש לאנ"ש פאריגע וואך, וויאזוי בשעת איינער רעדט זיך אפ פארוואס מען צוטיילט אזוי שטארק די באריכטן, איז זיך א צווייטער מחיה דערמיט.

איך וויל צולייגן א דריטע זייט פון די מטבע, אז אין די פארגאנגענע וואכן וועלן רבינו שליט"א האט זיך געפינען אין פארט לאורידעל פאר מנוחת הנפש אויף א פריוואטע פארנעם, און ס'נישט פארגעקומען קיין עפנטליכע שולחנות הטהורות ומאורעות, איז פשוט געווען פראקטישער משלים צו זיין אלע באריכטן פון יו"ט, און בעז"ה פון קומענדיגע וואך און ווייטער נאכדעם וואס דער רבי איז שוין צוריקקומען, וועלן געווייס די באריכטן ווייטער גיין וואך בייַ וואך.

א דאנקבארע ליינער

בס״ד

חזון פרטית

מאת כ״ק מרן אדמו״ר עט״ר שליט״א

בעזהשי״ת, קרית טאהש יצ״ו — שנת ושמחת עו״ם ע״ל ראש״ם לפ״ק

עוד ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים — **למזל טוב** — קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה

הריעו לה׳ כל הארץ פצחו ורננו בתודה וקול זמרה
חסדי ה׳ כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו ואעלזה בכ
תרננה שפתינו שבה בשמחה הגדולה לנו ולכל ישראל
נישואי נכדתי היקרה מגזע רבותינו חק׳ וצללה״ה
מה׳ מענה לשון שזכות אבות לבנים תזכור לעד ולנצח
נזכה לראות רב נחת ושמחות מהם ומכל הנלוים אלינו
שפע בריכה עלינה חיי אריכי ומזוני רויחי והצלחה
הרחמן הוא יזכנו לעלות לירושלים על ראש שמחתנו

אודה לה׳ בכל לבב בסוד ישרים ועדה
שהחינו וקיימנו והגיענו לראות ולשמוח בכלולת נכדתי היקרה
הכלה הבתולה המהוללה

מרת **חוה** תחי׳

בת בני היקר הנגמ״צ רבי חיים יחיאל אלתר סג״ל שליט״א אב״ד קהלתינו חק׳ במאנסי
עב״ג הבחור החתן המופלג בתור״ש

הרב **מנשה הכהן** שליט״א

בן כבוד מחותני הנגמ״צ פאמ״ק כש״ת רבי חיים ארי׳ כהנא שליט״א אב״ד זכרון אלימלך ספינקא
בן הגאון הצדיק רבי אלימלך מספינקא זצ״ל וחתן הגאון הצדיק אב״ד מכלל יופי שליט״א

והנני בזה להזמין את אחי ורעי אנ״ש שיחיו לשוש אתנו משוש ולקחת חבל ביום שמחתינו
שתתקיים בעזהשי״ת למזל טוב ובשעה טובה ומוצלחת

ביום א׳ לסדר ״ונברכו בך כל משפחות האדמה״ (ויצא) הבעל״ט
אור ליום ו׳ כסליו שנת תשפ״ז לפ״ק

קבלת פנים אי״ה בשעה 5:00 — והחופה אי״ה בשעה 6:00

לאנשים: עטרת חי׳ שרה
106 S Madison Ave, Spring Valley, NY

לנשים: עטרת גנענדל
80 S Madison Ave, Spring Valley, NY

וא״ה ביום שמחתכם ומועדיכם ישמח לבי גם אני בל״נ

ובזכות אבוה״ק זצוקללה״ה יעזור השי״ת שיושפע משמחתינו שפע רב
ורב ברכות וישועות לנו ולכל ישראל ובא לציון גואל בב״א

אלימלך סג״ל לאווי
אבדק״ק טאהש יצ״ו

וישרים יעלחו וחסידים ברנה יגילו

ובכן צדיקים יראו וישמחו

בית דלוי נעימות ישמרו

שמחת בית

טאהש

שמחת נישואין בנות כ״ק מרן אדמו״ר עט״ר שליט״א

עיישר וישמח בשמחת רעיו